

SULAT DAKAYO' NI AA KURINTU SULAT min si Paul

Sulat itu bay piyabo uk si Paul ni manga Almasihin maglahat ma दौरा Kurintu, dakayo' दौरा mehe tōōd ma lahat Akaya, magbe' ma lahat Girik ma buttihi'. Bantug दौरा Kurintu ma masa ian ma sabab ian poonan parinta ma kalohahan lahat Akaya, maka ma sabab heka ay-ay paglituhan may'an. Magginis manga bangsa maglahat may'an, magginis isab manga agama sigam, hangkan heka manga tuhan-tuhan simba uk sigam. Heka aa may'an taga pangadji' langkaw, iya hi' pagmalangkawan sigam. Kabiyaksahan isab sigam maghinang kalamman danda maka lalla.

Niya' manga bangsa Yahudi bay pabōtang may'an mōgbōg agama sigam. Si Paul isab bay may'an manga dantahun ka tōnga', maghinang manga luma' tolda. Bay iya magnasihāt ma pasal si Isa Almasi ma diyōm manga langgal Yahudi. Bay pakehan na manga bangsa Yahudi maka manga bangsa Girik, bo' heka magkahagad me' ma si Isa Almasi may'an.

Makalikut peen si Paul minnihi', pakannōp na peen manga aa mangandōl ma si Isa. Suga' niya' kahinangan maka kahagaran sigam 'nsa' tawwa'. Hangkan niya' sigam bay mabo sulat ni si Paul, waktu na pabōtang na ma दौरा Epesos, patiyaw ma iya pasal pagsaggan maka

pagsasawan sigam. Manjari tiya' sambung si Paul madiyōm surat na dakayo' itu.

Lapal surat si Paul

¹ Surat itu min aku, si Paul, maka min si Sostenes dakayo' danakan tabi. Bayi aku tapene' sabab kahandak min Tuhan, bo' supaya aku kawakilan uk si Isa Almasi magnasihap lapal na.

² Kaam manga jamaa suku' Tuhan magtipun ma दौर Kurintu iya pamasampayan kami surat itu. Bayi kaam tapene' asal uk Tuhan bo' kaam manjari aa na sutsi, iya tahinang palsukuan na ma sabab si Isa Almasi iya parakayoan bi. Maka in kaam dambean maka manga aa kamemon ma sabarang lahat, sasuku mudji ni si Panghu' Isa Almasi, iya Panghu' sigam maka Panghu' tabi.

³ Mura-murahan, bang peen kaam biyuwanan du tatabangan maka kasannangan atay bi min 'Mma' tabi Tuhan maka min si Isa Almasi Panghu' tabi.

Magsukul si Paul

⁴ Magsukul aku ni Tuhan ma pasalan bi saka-haba' waktu, ma sabab ase' na maka lasa na, iya pamuwan na ma kaam bayi min si Isa Almasi.

⁵ Mamarahi na heka kahapan bi kaginis-ginisan ma sabab si Almasi iya parakayoan bi, iya na ma bissala bi maka ma pangatau bi kamemon.

⁶ Hōgōt na pandu' pasal si Isa Almasi ma diyōm pangatayan bi, ⁷ hangkan jukup na kaam ma kapandayan kaginis-ginisan, salta' peen kaam ngagaran waktu pabing si Isa Almasi Panghu' tabi. ⁸ Pihōgōt du uk na iman bi sampay ni 'llaw

katapusan bo' supaya 'nsa' niya' tamak atay bi bang taabut 'llaw pangahukuman manusiya' uk si Isa Almasi Panghu' tabi. ⁹ Tatuman ko' itu sabab kapangandōlan asal Tuhan, iya ngalingan kaam bo' supaya kaam makapagdakayo' pangatayan maka Anak na si Isa Almasi iya Panghu' tabi.

Paōkat manga jamaa si Isa ma Kurintu

¹⁰ Manga dawuranakan ku, kabuwanan aku kapatut uk si Isa Almasi Panghu' tabi, hangkan aku ngamu' junjung ni kaam kamemon, subay kaam magsulut ma ayi-ayi bo' supaya kaam 'nsa' magbutas-butas. Subay kaam dauyunan tōōd ma maksud bi maka ma niyat bi. ¹¹ Hangkan itu ba'-baan ku, manga dawuranakan ku, sabab niya' bayi min luma' si Kaloya bayi maan aku niya' palsaggaan ma kaam dambean. ¹² Hati na 'nsa' mag-uyun pamikil bi, sabab niya' iyu missala, uk na, "Aku itu me' ma si Paul." Niya' isab missala, uk na, "Aku itu me' ma si Apollos." Niya' isab missala, "Aku itu," uk na, "me' ma si Petros." Maka niya' lagi' isab kasehean iyu, uk na, "Aku itu me' ma si Almasi." ¹³ Bang salaihi' ba'-ba' bi, hati na, si Almasi sali' sapantun bayi pigkanat! Sayi baha' bayi matay ma diyata' hag ma sabab bi? Aku baha'? Bayi kaam piyandi baha' tanda' in kaam suku' ku?

¹⁴ Magsukul tōōd aku ni Tuhan sabab 'nsa' niya' sayi-sayi bayi pandi ku saddi min si Kirispus maka si Gayus. ¹⁵ Hangkan 'nsa' niya' makahalling in iya bayi piyandi pasōd ni aku.

¹⁶ A, iyamboho' taintōm ku si Estepanos magtayi'-anak ian. Bayi sigam tapandi ku, suga' saddi min sigam 'nsa' niya' taintōm ku bayi pandi ku. ¹⁷ Sabab 'nsa' aku bayi siyoho' uk si Almasi magpandi. Siyoho' aku magnasihap lapal na hap. Maka subay 'nsa' pagguna ku bissala lōm ma pagnasihap ku. Sabab bang bissala lōm iya tapagguna ku, kalu kaamuhan aa pake ma bissala ku sadja, 'nsa' tasayu uk sigam in lapal itu kawasahan. Maka in lapal pagnasihap ku iya na pasal kamatay si Almasi ma diyata' hag.

Kawasa maka pangatauh Tuhan iya tanda' ma si Almasi

¹⁸ Iya pangalalal ta pasal kamatay si Almasi ma diyata' hag, iyōnan lapal karupangan uk manga aa iya tudju ni nalka'. Suga' kitabi, manga aa tudju ni sulga', katauhan tabi in lapal ian pamandaan kawasa Tuhan. ¹⁹ Niya' tasulat ma diyōm kitab, uk na,
 “Pakaatan ku pangatauhan manga aa lōm pangatauhan na,
 Kalloan ku akkal sigam, iya langkaw pangadji' na.”

²⁰ Manjari ayi na katudjuhan na, manga pangatauhan lōm na ian, maka manga pangadji' langkaw ian? Ayi na isab katudjuhan manga kapandayan aa magjawab pasal ma kasuddahan dunya itu? Ayi dapat sigam, sabab pihati kitabi uk Tuhan in akkal manusiya' itu 'nsa' du niya' kasuddahan na bang ma iya.

²¹ Asal lōm tōōd panahuhan Tuhan. Iya kahandak na subay manusiya' 'nsa' makatau ma iya bang luwas min tau manusiya' sadja. Iya

kagaraan Tuhan in manusiya' subay lappasan min mulka' bang peen pagkahagad na lapal iya pagnasihad kami itu, minsan iyōnan lapal karupangan uk manga aa kasehean. ²² Manga bangsa Yahudi baya' tanda' uk sigam manga hinang makainu-inu bo' iyampa sigam magkahagad, maka manga bangsa Girik baya' pikehan pangatauhan lōm. ²³ Suga' kami itu, iya pagnasihad kami si Almasi bayi liyansang ni hag piyatay pamapuwas dusa manusiya'. Laat atay manga bangsa Yahudi ma lapal itu, maka bista karupangan uk manga bangsa 'nsa' Yahudi. ²⁴ Suga' bang ma manga aa bayi tapene' uk Tuhan supaya manjari suku' na, minsan bangsa Yahudi maka bangsa saddi, magkahagad sigam in si Almasi asal pamanda' kawasa maka pangatauhan Tuhan. ²⁵ Sabab na kagaraan Tuhan itu, minsan bista sali' karupangan uk manga aa, lōm lagi' pangatauhan na min pangatauhan manusiya' kamemon. Maka minsan uk manga aa in Tuhan 'nsa' makagaōs, pagka si Isa Almasi bayi pisaran na matay, giyaōs du tōōd iya labi min manusiya'.

²⁶ Na, manga dawuranakan ku, intōmun bi bayi kahalan bi tagna' ma 'nsa' le' kaam bayi tiyawag uk Tuhan. Datti' du ma kaam langkaw pangadji' bi, datti' du ma kaam langkaw gaōs bi, maka datti' du isab ma kaam langkaw bangsa na. ²⁷ Suga' minsan na, miyaksud tōōd uk Tuhan subay pene' uk na sasuku bista uk manusiya' 'nsa' taga pangatauhan, bo' supaya magkaiyaan manga aa taga pangatauhan. Pene' uk na manga aa iya tabista uk manusiya' 'nsa' niya' gaōsan na, bo' supaya magkaiyaan manga aa gaōsan.

28 Pene' uk Tuhan manga aa pireyo'-deyo' uk aa kasehean, manga aa iyudju, manga aa bista 'nsa' niya' kagunahan sigam, supaya kitauhan uk sigam in ayi-ayi bista uk sigam halgaan, 'nsa' niya' halga' na ma Tuhan. 29 Manjari 'nsa' niya' makapagmalangkaw ma alōpan Tuhan. 30 Suga' kaam iyu tabo na uk Tuhan parakayo' ni si Almasi, maka si Isa iya piniya' uk Tuhan pangalloan pangatauhan tabi. Min si Almasi iya hangkan atay tabi tabista bōntōl uk Tuhan, iya hangkan kitabi tahinang aa na sutsi isab. Bo' puwas na kitabi min pangantanan dusa. 31 Hangkan tawwa' iya bayi bissala ma diyōm kitab, iya uk na,
 “Sayi-sayi baya' magmalangkaw,
 Subay pagmalangkawan na iya bayi tahinang uk Tuhan.”

2

Pagnasihah pasal si Isa Almasi liyansang ni hag

1 Tagna' kapaiyu ku ni kaam, manga dawuranakan, waktu bayi kapamandu' ku ma kaam pasal lapal min Tuhan, 'nsa' bayi giyuna uk ku manga bissala hunit hiyati atawa pangadji' langkaw. 2 Sataggōl kamaiyu ku ma kaam, asal aku taga niat subay 'nsa' niya' saddi min si Isa Almasi pagnasihah ku ma kaam, iya lagi' na kamatay na ma hag. 3 Hangkan na, pagtakka ku peen paiyu, sali' lamma na baran ku, hiyanggaw na isab aku, kalu 'nsa' tawwa' pagnasihah ku. 4 In pagnasihah ku lapal ku ma kaam 'nsa' tōōd

bayi singōran uk ku manga aa panday missala, iya taha' akkal na. Suga' pitantu halling ku uk kawasa min Nyawa Sutsi, iya hangkan kaam bayi tabo magkahagad. ⁵ 'Nsa' pangatauhan manusiya' iya pasangdōlan iman bi suga' kawasa Tuhan.

Pangatauhan Tuhan

⁶ Malayingkan bang aa hōgōt na pangandōl sigam, lōm isab pamandu' ku ma sigam. Suga' 'nsa' pangatauhan min babaw dunya itu iya pamandu' ku ma sayi-sayi, 'nsa' isab tau min manga aa gaōsan iya makapagbaya' ma dunya itu, iya song na pitōbtōb gaōsan sigam. ⁷ Iya pamandu' ku itu pangatauhan Tuhan, hati na in giyaraan na bayi asal limbuan min manusiya' kamemon. Giyanta' asal uk na ma 'nsa' le' niya' dunya pipanjari bang salaingga kitabi manjari piniyaan sahaya na ma sosongun. ⁸ 'Nsa' niya' min manga aa makapagbaya' ma itu ma dunya bayi makasayu pangatauhan Tuhan hi'. Bang bayi tasayu uk sigam, 'nsa' sigam bayi magpanohoan subay liyansang ni hag si Isa, iya Panghu' Balbangsa. ⁹ Suga' awam sigam sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na, "Nsa' le' tanda' mata, 'nsa' le' take tainga, 'Nsa' le' minsan tapikil uk manusiya', Bang ayi iya tiyagama uk Tuhan ma sasuku lasahan iya."

¹⁰ Suga' kitabi iya bayi pitau uk Tuhan, min Nyawa na, sabab Nyawa Tuhan iya tau ngaliling kamemon sampay ni niyat maka maksud bayi tatawu' uk Tuhan ma diyōm pikilan na.

¹¹ Minsan ma kitabi manusiya', duwal nyawa ta iya makatau bang ayi tōōd ma diyōm itikad ta. Damikkiyan na ma Tuhan, Nyawa na sadja makatau bang ayi ma diyōm itikad na.

¹² Iya pamikil bayi piniyaan kitabi 'nsa' pamikil manusiya' min dunya itu, suga' piniyaan kitabi Nyawa bayi piyabo uk Tuhan supaya kitabi makatauhan kamemon iya pamuwan kitabi uk Tuhan.

¹³ Jari bang kami magnasihahat 'nsa' min pangadji' manusiya' iya pangalloan kami bissala, suga' min bayi pamandu' kami uk Nyawa Tuhan. Bo' pandu' bannal min Nyawa Tuhan iya pama-hati uk kami ni sasuku kaniyaan Nyawa Tuhan.

¹⁴ Bang aa 'nsa' bayi kaniyaan Nyawa Tuhan 'nsa' tatayima' na iya min Nyawa Tuhan. 'Nsa' tōōd tahati na, 'nsa' sali' niya' kapusan na bang ma bistahan na. Aa ian subay piniyaan Nyawa Tuhan dahu bo' iyampa tahati na. ¹⁵ Bang aa ganta' kaniyaan Nyawa Tuhan, tasilang na kamemon bang ayi katawwaan na hap atawa laa, suga' in iya baran na 'nsa' tahati uk aa 'nsa' kaniyaan Nyawa Tuhan. ¹⁶ Suga' kitabi itu tau du, sabab sali' du pamikil tabi maka pamikil si Almasi. Tasulat ko' itu ma diyōm kitab, iya uk na:

“'Nsa' niya' katau bang ayi ma diyōm pikilan Tuhan,

'Nsa' niya' makapandu' ma iya!”

3

Manga sosohan Tuhan

¹ Manga dawuranakan ku, waktu kamaiyu ku ma kaam, 'nsa' kaam bayi kapanduan ku bang pandu' hunit, iya asal pamandu' ku ma aa bang ganta' kaniyaan Nyawa Tuhan. Hangkan na kaam bayi panduan ku ma luhay sadja, sali' uk ku manduan manga aa bang masi tabo-bo uk napsu baran sigam, sabab kaam iyu 'nsa' lagi' hōgōt pangandōl bi ma si Isa Almasi. Sali' kaam hantang masi anak duruan le'. ² Iya pamandu' ma kaam sali' dalil gatas pamainum anak-anak diki', sabab 'nsa' lagi' kaam makajari piyakan tuwas. Sampay isab ni kabuttihian, 'nsa' le' kaam makahati pandu' hunit, ³ sabab masi kaam me'-me' ma addat-tabiāt iya kabiyaksahan kahekahan manusiya' ma dunya itu. Niya' ma diyōman bi iyu manga aa maglindi, maka manga aa magpayōd na peen. Bayinat ko' ian in kaam masi me' ma palangay maka pamikil dunya itu. ⁴ Bang niya' halling in iya me' ma si Paul, bo' halling aa dakayo' in iya me' ma si Apollos, 'nsa' du niya' pagbidnaan bi maka aa kasehean ma dunya itu sabab masi kaam mag-agaw-bisōd.

⁵ Sabab pikilun bi, sayi baha' si Apollos, maka sayi aku? Sosohoan Tuhan du kami sali'-sali', tapaglagi uk na supaya kaam tabo magkahagad ma si Isa Almasi. Iya sadja hinang uk kami ayi-ayi bayi pamahinang kami uk Tuhan pakaniya-kaniya. ⁶ Sali' kami dalil aa maghuma. Aku itu sali' dalil magtanōm bigi, maka si Apollos sali' aa magbusug tiyanōman. Suga' Tuhan iya masuwig tiyanōman hi'. ⁷ Hangkan ko', iya aa magtanōm maka aa magbusug 'nsa' subay pamehe ta. Tuhan sadja iya subay pamehe ta, sabab iya iya

masuwig manga tiyanōman. ⁸ In aa magtanōm maka aa magbusug 'nsa' niya' pagbidnaan na. Sali'-sali' du sigam tiyungbasan uk Tuhan ma sosongun, pipagtōngōd maka bayi hinang sigam dakayo' pa dakayo'. ⁹ Kami maka si Apollos da-kahinangan du maghinang ni Tuhan, maka kaam iyu sali' dalil huma Tuhan paghinangan kami.

Niya' lagi' pamaralil ku: kaam iyu sali' dalil luma' ma diyōm hinang uk Tuhan, ¹⁰ maka aku itu sali' dalil aa kabuwanan kapandayan uk Tuhan maghinang luma'. Iya hinang ku pabōtangan papagan na, hati na aku bayi manduan kaam tagna'. Saddi isab iya ngahinang baran luma' ma diyata' papagan bayi biyōtang uk ku hi'. Suga' sayi-sayi maghinang luma' subay paayad-ayad bo' hap sadja kahinangan na. ¹¹ Bang diyalil, si Isa Almasi iya papagan luma' iya asal pibōtang uk Tuhan. Si Isa sadja, 'nsa' niya' pasangdōlan tabi saddi min iya. ¹² Niya' ginisan pagdayaw pigguna uk manga aa maghinang luma', hati na iya pamandu' uk sigam makasaddi kasandalan na. Niya' ngangguna manga pagdayaw pagōn, halgaan tōōd, sali' manga bulawan, pilak atawa manga palmata halgaan. Niya' isab ngangguna manga pagdayaw guya', sali' manga kayu maka pawud maka sayirap. ¹³ Ma sosongun, bang taabut 'llaw pamaluwas uk si Almasi kahinangan aa kamemon, tanda' du bang pagdayaw ayi bayi giyuna uk sigam dakayo' pa dakayo' bang hap atawa laat. Tanda' du sabab siyulayan kahinangan kamemon ma 'llaw hi', sali' pilabay min

diyōm api bo' tanda' bang salaingga iya kapusan na. ¹⁴ Bang aa 'nsa' tutung iya bayi hinang uk na ma diyata' papagan ian, hati na bang hap bayi pamandu' na, tiyungbasan du iya kahapan. ¹⁵ Suga' bang aa tutung iya bayi hinang uk na, hati na bang 'nsa' hap bayi pamandu' na, 'nsa' iya tiyungbasan ni kahapan, lugi' du iya. Suga' in iya baran na lappasan du, sali' hantang aa bayi makalappa min diyōm api.

¹⁶ 'Nsa' katauhan bi baha'? In kaam mangandōl ma si Isa Almasi, sabannal kaam pabōtangan Tuhan du, maka iyu Nyawa Tuhan pabōtang ma diyōm pangatayan bi. ¹⁷ Hangkan bang niya' aa makaat pabōtangan Tuhan iyu, tantu du aa ian pigkaatan du uk Tuhan. Sabab landu' sutsi asal pabōtangan Tuhan, maka kaam du iya pabōtangan na.

¹⁸ Na, in pasal pangatauhan itu, daa kaam ngakkalan di bi. Bang niya' aa ma diyōman bi mikilan dihan na in pangatauhan na lōm, sali' pikil uk manga aa 'nsa' ngisbat Tuhan, subay iya mistahan di na sali' dupang 'nsa' lōm pangatauhan na, bo' supaya iya biyuwanan pangatauhan min Tuhan. ¹⁹ Sabab iya iyōnan pangatauhan uk kahekahan manusiya', 'nsa' niya' guna na bang ma bistahan Tuhan. Tasulat ko' itu ma diyōm kitab, uk na,

“Tajallat uk Tuhan manga aa bal-akkal,
Litagan sigam uk akkal sigam.”

²⁰ Maka ayat itu lagi',

“Kitauhan asal uk Tuhan manga pikilan aa lōm
tau na,
'Nsa' du niya' kapusan na.”

²¹ Hangkan subay 'nsa' niya' min kaam mag-malangkaw ma ayi-ayi tahinang uk manusiya'. Ma kaam asal ayi-ayi kamemon kahapan kaam. ²² Kami maka si Apollos maka si Petros, tahinang sosohoan bi bo' kaam kaniyaan kahapan. Sampay dunya itu maka ayi-ayi piniya' ma buttihi' atawa ma sosongun, minsan isab kallum maka kamatay, ma kaam isab ian hi' kamemon bo' supaya kaam kaniyaan kahapan. ²³ Suga' intōmun bi, in kaam iyu suku' si Almasi, maka si Almasi iya suku' Tuhan asal.

4

Manga aa kawakilan uk si Almasi

¹ In kami maka si Apollos subay itung bi manga sosohoan si Almasi. Bayi pangandōl ma kami uk Tuhan manga pandu' bannal iya 'nsa' bayi pitau ma bangsa manusiya' dahu. ² Bang sawupama niya' pamahinang ma aa uk nakura' na, aa ian subay kapangandōlan ma ayi-ayi bayi pamahinang ma iya. ³ Suga' 'nsa' aku susa bang ayi-ayi biya'-ba' uk bi atawa biya'-ba' uk manusiya' pasal hinang ku tudju ni Tuhan. Minsan baran ku, 'nsa' du aku makaba' bang hap atawa laat in bohan ku ma hinang ku. ⁴ 'Nsa' niya' tasayu ku sã' ma diyōm atay ku, suga' kalu niya' kasaan ku 'nsa' tasayu ku. Si Panghu' Almasi sadja iya tau muwanan aku hukuman. ⁵ Hangkan du kaam subay 'nsa' magdayi'-dayi' halling hap atawa laat pasal hinang kasehean bi, ma 'nsa' lagi' waktu pangahukum. Subay na pabing si Panghu' Isa bo' iyampa niya' hukuman. Piluwas du uk na ayi-ayi

bayi tatawuw' ma diyōm kalindōman. Piluwaw uk na manga maksud maka niyat bayi tapukan uk manusiya' ma diyōm panauhan sigam. Manjari siyanglitan du manga manusiya' uk Tuhan, pi-pagtōngōd maka bayi kahinangan sigam.

⁶ Manga dawuranakan ku, si Apollos maka baran ku iya bayi biya'-ba' uk ku supaya niya' kapamintangan bi, bo' taanad bi bang ayi hati na bissala itu, iya uk na, "Daa kaam palabi min bayi pibōtangan kaam uk Tuhan." Daa bantugun bi aa dakayo', bo' pareyo' bi isab aa dakayo'.

⁷ Angay uk bi in kaam langkaw min kasehean bi? Tuhan iya bayi muwanan kaam ayi-ayi kaniya' bi. Angay kaam mag-abbu-abbu in kaam taga kaniya', parahal bayi kaam biyuwanan?

⁸ Ayi pangannal bi, jukup na kaam baha' ma sayu bi, in kaam dayahan na? Kapagnakura' na kaam baha', minsan in kami itu, aa bayi kawakilan le', 'nsa' du? Hap du isab ma aku bang kaam sabannal-bannal tahinang nakura' bo' supaya kitabi magnakura' sali'-sali'. ⁹ Hangkan salaihi' bayi halling ku ma kaam sabab bang ma bistahan ku in kami manga aa kawakilan pireyo' tōōd uk Tuhan, min deyoan aa kamemon. Kami sali' sapantun aa hiyukum subay piyatay ma panganda' kahekahan aa, pig'nda'-ndaan uk bangsa malaikat maka bangsa manusiya'. ¹⁰ In kami manga kawakilan itu kibā' dupang ma sabab si Isa Almasi iya pamean kami, bo' kaam iyu, hap kono' kok bi pagka parakayo' na ma si Isa Almasi. Angay baha'? Kami itu bista lamma, bo' kaam iyu barakatan kono'. Kami itu pig-udju', bo' kaam iyu pimehe. ¹¹ Sampay

ni kabuttihian magsandal kami ma gōtas maka ma toho' kallong. Iya panammek kami larak sammek. Daran isab kami piglaugan, maka 'nsa' niya' patōtōgan kami. ¹² Magsangsa' kami maghinang bo' niya' balanja' kami. Bang kami siyuknaan uk aa, gam peen sigam amuan kami lidjiki' ni Tuhan. Bang kami pidjala', imanan kami sadja. ¹³ Bang kami bissalahan laat uk sayi-sayi, bissala singkahapan iya panambung kami ma sigam. Sampay ni kabuttihian bista kami uk sigam sali' 'nsa' niya' kagunahan ma babaw dunya itu, sali' sōmpōt ma deyo' nayi' sigam.

¹⁴ Sulat itu 'nsa' pamakaiya' ku ma kaam suga' pamandu' ku, sabab kaam iyu sali' manga anak ku kalasahan ku tōōd. ¹⁵ Sabab minsan niya' ngibu-ngibuhan aa magpanduan kaam ma pasal si Almasi, dakayo' du pag'mmaan bi. Aku iya sadja pag'mmaan bi sataggōl min kapagdakayo' bi ma si Almasi, sabab aku iya bayi makatagna' mohan kaam lapal hap. ¹⁶ Hangkan ko', pagka aku 'mma' bi, iya na itu junjung ku ni kaam: urulun bi addat ku. ¹⁷ Iya na hi' poon na, hangkan piyabo uk ku si Timuti itu ni kaam, supaya kaam tau ngurul. Kalasahan ku iya sali' anak ku lahasiya' sabab aku iya bayi mo iya mangandōl ma si Panghu' Isa. Kapangandōlan du si Timuti, maka iya iya maintōm kaam du bang salaingga iya addat-tabiāt ku pagka si Isa Almasi iya parakayoan ku na. Iya na ko' ian pamandu' ku ma manga jamaa si Isa Almasi, iya magtipun ma sabarang lahat bayi papahian ku.

¹⁸ Na, niya' ma diyōman bi iyu manga aa langkaw pangatayan sigam, sabab pangannal

uk sigam in aku 'nsa' du paiyu nibawan kaam. ¹⁹ Suga' pasaut du aku paiyu bang min kabayaan Tuhan du, bo' nyata' ku bang kawasa ayi iya ma manga aa iyu, kawasa bannal atawa min bo' sigam sadja. ²⁰ Sabab iya palangngan pagparinta Tuhan itu 'nsa' pasal bissala aa sadja, suga' manga kawasa min Tuhan iya mattan na. ²¹ Na, ayi kabayaan bi? Baya' kaam subay pahallingan ku, manga binsana'? Bang hati 'nsa', bang kaam baya' pandaan ku lasa ku, maka bang baya' pakehan ku hanunut bissala ku, pindahin bi hinang bi.

5

Pasal aa maghinang kalaatan danda maka lalla

¹ Na, biyaan na uk manga aa niya' ma diyōman bi iyu maghinang kalaatan danda maka lalla. Biyaan aku niya' lalla ma kaam iyu magdakayo' maka bayi handa 'mma' na. Minsan manga aa 'nsa' magkahagad ma Tuhan, 'nsa' makahalus maghinang salaihi'. ² Bo' iyu kaam magmalangkaw ma baran bi. Subay kaam magkarukkaan du isab ma sabab niya' iyu maghinang kasumbangan, maka aa ian subay 'nsa' palamud bi ni pagtipunan bi manga jamaa si Isa. ³ Aku itu, minsan lawak min kaam, pananaman ku sali' aku maiyu ma kaam, sabab 'nsa' du kaam lungay min pangannal ku. Taga kapatut du aku min si Panghu' Isa hangkan na pabōtang ku hukuman ma aa makahinang laat iyu, sali' du aku maiyu ma kaam. ⁴ Iya na itu

subay hinang bi: bang kaam ganta' magtipun dajamaahan, bistahun bi in aku sali' maiyu du ma tangngaan bi. Jari, pagka niya' ma kitabi kapatut min si Isa, Panghu' tabi, ⁵ tukbalun bi aa magdusa ian ni pangantanan nakura' sayitan bo' supaya kabinsanaan baran na, bo' supaya liyappasan nyawa na uk Panghu' Isa bang taabut 'llaw pangahukum na ma manga manusiya'.

⁶ 'Nsa' tawwa' bang kaam maglangkaw-langkawan di bi. Katauhan bi bissala hi', iya uk na, "Datti' du pasulig bo' pamehe katibuukan bayi iyaddun." Hati na pasulig ian pamaralil aa ngandusa. Minsan iya dakayo' du, palemed laat na ni kamemon. ⁷ Hangkan subay pakalloun bi pasulig asal ian, hati na dusa, bo' supaya kaam sutsi kamemon. Manjari bang kakalloan na, sali' kaam sapantun addunan bahu, 'nsa' bayi kalamuran pasulig. Katauhan ku in kaam asal sutsi ma sabab pangandōl bi ma si Isa Almasi. Sabab si Isa iya bayi matay pamuwas manga dusa tabi, sali' dalil bili-bili iya siyumbay uk bangsa Israil ma waktu paghinang sigam hinang Pangintōman. ⁸ Hangkan ko' kitabi subay maghinang ni Tuhan pagka labbahan tabi na bayi kalaatan tabi tagna', iya paldusahan maka kalamman tabi. Subay tuyuan tabi addat hap tōōd, min atay sutsi maka min kasabannalan.

⁹ Na, ma sulat bayi pabo ku ma kaam dahu ian, bayi kaam soho' ku paōkat min aa magdanda-danda atawa maglalla-lalla, hati na manga aa ngahalling in sigam kono' mean si Isa. ¹⁰ 'Nsa' aku noho' subay kaam paōkat min manga aa iya 'nsa' magkahagad ma si Isa, manga aa

maghinang kalaatan danda maka lalla, manga aa magnapsu ma alta', aa magpanangkaw, magsumba ni tau-tau. Bang kaam pasaddi na min manga aa salaihi' kamemon, subay kaam 'nsa' na ma itu ma dunya bo' iyampa kaam makasaddi. ¹¹ Suga' iya uk ku hi', 'nsa' kaam siyoho' palamud maka aa maghalling in iya pagkahi bi mean si Isa, bo' peen masi magdanda-danda, atawa nganapsuhan alta' sehe' na, atawa numba ni tau-tau, atawa ngalimut ma aa kasehean, atawa bang panglalango atawa magtatangkaw. Daa kaam minsan pasawu mangan ma aa salaihi'.

¹²⁻¹³ Sabab aku itu, 'nsa' wajib ngaliling manga aa 'nsa' sehe' ta mangandōl ma si Isa Almasi. Tuhan sadja iya ngahukum sigam hi'. Suga' kitabi manga jamaa si Isa Almasi wajib ngaliling manga sehe' tabi dansehean. Sabab tasulat asal ma diyōm kitab, uk na: "Pakalloun bi aa laat min diyōman bi."

6

Palkala' ma diyōman manga jamaa si Isa Almasi

¹ Na, in pasal palkala', bang niya' iyu palsagaan bi maka pagkahi bi mean si Isa, angay hangkan kaam takkahan mikisara' ma luwasan, ni aa 'nsa' mean si Isa? Arapun pisara' uk bi ma manga pagkahi bi aa suku' Tuhan. ² Marayi' 'nsa' katauhan bi, in kitabi manga aa suku' Tuhan ngahukum ma bangsa manusiya' kamemon ma 'llaw damuwi. Na, bang kitabi ngahukum manga aa ma sosongun ma palkala' mehe, subay

kaam makapaghukum manga palkala' bi diki' ma buttihi'. ³ Marayi' 'nsa' katauhan bi, in kitabi ngahukum isab bangsa malaikat ma waktu siyong. Na, bang tahukum tabi manga malaikat, luba'-luba' na manga palkala' iya kalabayan bi ma dunya itu subay hukum bi. ⁴ Hangkan na bang niya' palkala' bi, angay subay pasara' bi ma manga aa 'nsa' niya' kapatut sigam ma diyōman bi manga jamaa si Almasi? ⁵ Iya' kaam! Angay baha', 'nsa' niya' ma diyōman bi minsan laasa dakayo' aa taga pangatauhan ngahukum ma kaam bang niya' palsaggaan bi dapagkahi Almasihin? ⁶ Suga' kaam, iya kabiyaksahan bi magpatakka kaam palkala' bi ni sara' ma luwasan, bo' kaam mikisara' ma sigam iya 'nsa' mangandōl ma si Isa.

⁷ Pagka niya' na peen palkala' bi, sali' 'nsa' niya' dapat bi me' ma si Isa Almasi. Hap lagi' subay imanan bi sadja bang niya' pagkahi bi me'-mean si Isa ganta' ngalaat kaam, atawa nangkawan kaam. ⁸ Suga' kaam iyu, gam peen kaam muwan dusa dangan ni dangan, manga kiyunsi uk bi kasehean bi, minsan kaam magdanakan. ⁹ Tantu katauhan bi, bang aa jahallis 'nsa' niya' pal-sukuan na ma diyōm ōkōman pagparinta Tuhan. Ngahati kaam tōōd bo' kaam 'nsa' sã'. Sayi-sayi maghinang kalaatan danda maka lalla, sayi-sayi numba ni tau-tau, atawa magjina, atawa lalla maghandahan pagkahi na lalla atawa danda maghallahan pagkahi na danda, 'nsa' niya' pal-sukuan sigam ma diyōm ōkōman pagparinta Tuhan. ¹⁰ Damikkiyan na manga aa nangkaw, aa nganapsuhan alta' sehe' na, aa maglalango,

aa pangalimut, maka aa manglalangpas, manga aa salaihi' kamemon 'nsa' du piniyaan palsukuan ma diyōman pagparinta Tuhan. ¹¹ Ma waktu bayi dahu niya' min kaam bayi salaihi' hinang bi, suga' ma buttihi' siyutsi na kaam min dusa bi. Pisuku' na kaam ma Tuhan sadja. Tabista na kaam bōntōl ma bistahan Tuhan, ma sabab iya bayi tahinang uk si Panghu' Isa Almasi maka uk Nyawa Tuhan tabi.

Ginhawa-baran bi subay guna bi pamaehe bi ōn Tuhan

¹² Na, in pasal napsu baran ta, kalu niya' mag-upama, uk na, “Makajari aku ngahinang ayi-ayi kabayaan ku, basta 'nsa' ngalanggal sara'.” Bannal ko' ian, suga' niya' kabayaan bi 'nsa' du makahap ma kaam. Aku itu, makajari aku ngahinang ayi-ayi kabayaan ku, suga' 'nsa' aku baya' tabanyaga' uk napsu ku. ¹³ Kalu isab niya' aa saddi iyu mag-upama, uk na, “Pagkakan itu bayi pipanjari bo' supaya pisōd ni battōng, maka battōng itu pipanjari pangalōonan kiyakan.” Bannal ko' ian, suga' ma sosongun 'nsa' du niya' kagunahan na pagkakan ian maka battōng ian, hangkan pikaatan uk Tuhan sali'-sali'. In ginhawa baran tabi itu subay 'nsa' pagguna tabi maghinang laatan danda maka lalla, ma sawukat iya na ian kanapsuhan tabi. Iya hangkan pipanjari ginhawa-baran tabi bo' supaya kitabi maghinang ma si Panghu' Isa. Maka si Panghu' Isa iya ngayaran ginhawa-baran tabi. ¹⁴ Bayi iya pikallum uk Tuhan pabing min kamatay na,

maka iya du kitabi ma sosongun pikallum du kitabi pabing sabab min kōsōg na.

¹⁵ Katauhan bi du, in kitabi mangandōl ma si Almasi, manga baran tabi itu sali' dalil kalangkapan pamaranan si Almasi. Hangkan na, bang aa bista na sali' kalangkapan baran si Almasi, 'nsa' manjari bang iya magdakayo' maka danda laat hinang na. ¹⁶ Katauhan bi du, sayi-sayi magdakayo' maka danda laat, magdakayo' iya maka baran na, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na, "Lalla maka danda bayi duwa baran tahinang dabaran na." ¹⁷ Suga' bang kitabi parakayo' ni si Panghu' Isa, magdakayo' atay du kitabi maka iya.

¹⁸ Amay-amay. Daa kaam maghinang kalaatan danda maka lalla, sabab laat tōōd dusa ian hi'. Dusa saddi minnihi' 'nsa' makamula ma baran ta, suga' bang kita pabihing ni 'nsa' sehe' ta, makabuwan kita dusa ni baran ta. ¹⁹ 'Nsa' baha' katauhan bi? In ginhawa-baran bi sali' sapantun luma' pabōtangan Nyawa Sutsi, iya bayi pamuwat kaam uk Tuhan bo' supaya iya pabōtang ma diyōm baran bi. Tuhan iya dapu baran bi, 'nsa' kaam dapu na. ²⁰ Bayi kaam likkat uk na bo' kaam makapuwat min diyōm karusahan bi, maka halgaan pangalakkat na. Hangkan subay guna bi ginhawa-baran bi pamehe bi ōn Tuhan.

7

¹ Na, in pasal bayi tiyaw bi ma aku ma diyōm sulat bi ian, iya na itu sambung ku ma kaam. Bang ma aku, hap du bang lalla 'nsa' maghanda.

² Suga' heka tabo-bo maghinang kalaatan danda

maka lalla, hangkan kaam danda maka lalla subay pigkawin kamemon. ³ In aa maglawulakibini subay magdul ma napsu iya kibayaan danda maka lalla, 'nsa' sigam subay magtagga. ⁴ Sabab danda iya 'nsa' makapagbaya' ma baran na, subay halla na. Damikkiyan na du in lalla 'nsa' isab makapagbaya' ma baran na, subay isab handa na. ⁵ Kaam maglakibini, daa taggahin bi in kibayaan uk halla bi atawa uk handa bi. Suga' makajari bang asal bayi pagsulitan bi subay 'nsa' magbihing-bihingan pilam bahangi bo' supaya kaam tukid nambahayang. Suga' subay 'nsa' taggōl bo' iyampa kaam magbihing pabayik, bo' supaya kaam 'nsa' tabo uk sasat sayitan bang ganta' 'nsa' kasandalan napsu baran bi.

⁶ Manjari uk ku ni kaam, niya' du kawajib bi in kaam maghanda atawa maghalla, suga' 'nsa' panohoan ku. ⁷ Iya kabayaan ku in kaam subay sali' aku 'nsa' maghanda. Suga' magsaddi iya pangangganta' Tuhan ma dangan ni dangan 'nsa' magsali'-sali' kamemon.

⁸ Na, kaam manga subul maka budjang, maka kaam manga balu, iya na itu halling ku ma kaam: hap bang kaam 'nsa' na maghanda atawa maghalla sali' aku. ⁹ Suga' bang 'nsa' tatangka' bi in napsu bi, maghanda kaam atawa maghalla kaam. Hap lagi' kaam maghanda-maghalla min tiksa' kaam magsandalan manga napsu baran bi.

¹⁰ Kaam maglawulakibini, iya na itu panohoan ku ma kaam, panohoan deyo' bayi min si Panghu' Isa Almasi, 'nsa' min baran ku. Uk na in danda 'nsa' manjari patiman min halla na.

¹¹ Suga' bang niya' danda ganta' bayi na patiman

min halla na, subay iya 'nsa' na maghalla saddi. Suga' bang iya baya' maghalla, subay iya pabing ni bayi halla na tagna'. Iya lalla subay 'nsa' nimanan handa na.

¹² Na, kaam kasehean, iya na itu halling ku ma kaam, halling min baran ku du, 'nsa' min si Panghu' Isa. Bang sawupama niya' aa maglak-ibini, lalla mangandōl ma si Isa, bo' handa na 'nsa', daa subay timanan na handa na sataggōl baya' lagi' handa na magdakayo' maka iya.

¹³ Damikkiyan na bang danda iya mangandōl ma si Isa, bo' halla na 'nsa', daa iya subay patiman min halla na ian, sataggōl halla na baya' lagi' magdakayo' ma iya. ¹⁴ Sabab kaam mangandōl ma si Isa, minsan sehe' bi 'nsa' mangandōl, tahalal du iya uk Tuhan sabab pagdakayoan uk sehe' na Almasihin. Minsan isab salaihi' tahalal isab manga anak bi uk Tuhan. Bang bayi 'nsa', na in anak bi sali' du sigam aa 'nsa' magtaat ni Tuhan. ¹⁵ Malayingkan bang niya' aa 'nsa' mangandōl ma si Isa taga na sehe' mangandōl, bo' iya baya' tōōd patiman sehe' na Almasihin, subay iya diyulan. Bang salaihi' pigtiman uk aa 'nsa' mangandōl, hawulaya na aa mangandōl min kapagsehe' na. Iya kabayaan Tuhan subay kaam magsulut sadja. ¹⁶ Kaam manga mean si Isa, iya 'nsa' mangandōl handa bi atawa halla bi ni si Isa, 'nsa' katauhan bi bang ayi katudjuhan bi. Kalu-kalu tabo bi halla bi atawa handa bi iyu magkahagad ma si Isa sampay liyappasan.

Akuhin bi bayi pamabōtang kaam uk Tuhan

¹⁷ Iya itu pamituwa ku ma manga jamaa si Isa kamemon, iya magtipun ma kalahat-lahatan: ayi-ayi pamabōtang Tuhan ma kaam dakayo' maka dakayo' akuhin bi. Ayi-ayi bayi katanaman bi tagna' kaam linganan uk Tuhan, daa kaam meha kahalan pasaddi. ¹⁸ Bang sawupama niya' aa bayi na asal mag-islam dahu lagi' min pangaho' na ma pangalingan Tuhan, 'nsa' subay kalloan na bayinat na pag-islam. Damikkiyan na isab bang aa 'nsa' bayi taislam, bo' ngaho' na ma pangalingan Tuhan, daa iya subay magpaislam. ¹⁹ Sabab 'nsa' du mehe ma atay Tuhan mag-islam kitabi atawa 'nsa'. Iya sadja mehe ma atay na bang kitabi me' ma panohoan na. ²⁰ Manga aa kamemon subay 'nsa' pinda min bayi katanaman na, tagna' kapangaho' na ma pangalingan Tuhan. ²¹ Bang kau sawupama bayi banyaga' waktu kapangalingan Tuhan ma kau, daa kau magsusa pasal kahalan nu. Suga' bang niya' waktu kaluwas nu min kapagbanyaga' nu, hap isab, subay kau paluwas. ²² Sabab bang niya' banyaga' bayi makaaho' me' ma si Panghu' Isa, minsan iya banyaga' hawulaya iya ma bistahan si Panghu' Isa. Damikkiyan na bang niya' 'nsa' banyaga' bayi makaaho' me' ma si Panghu' Almasi, bista iya uk si Almasi sali' banyaga' na. ²³ Bayi kaam likkat uk Tuhan min pangantanan dusa, maka landu' halgaan iya bayi pangalakkat kaam ian. Hangkan kaam subay daa pabanyaga' ni sayi-sayi, subay Tuhan sadja iya pabanyagaan bi. ²⁴ Manga dawuranakan ku, subay kaam patōtōg ma bayi katanaman bi tagna' kaam linganan uk Tuhan. Pataptapun bi atay bi harap ni Tuhan.

Pasal manga budjang maka subul, maka manga balu

²⁵ Na, in bayi tiyaw bi ma pasal manga aa 'nsa' lagi' taga handa atawa halla, 'nsa' niya' panohoan ku ma kaam bayi min si Panghu' Isa, suga' paluwas ku bang ayi tapikil ku pasal itu hi'. Suga' makapangandōl du kaam ma aku, sabab landu' aku kiasean uk Tuhan.

²⁶ Bang ma aku, hap lagi' bang kaam 'nsa' pinda min kahalan bi, sabab heka kasusahan patakka ma buttihi'. ²⁷ Sasuku kaam taga handa, daa timanin bi. Sasuku kaam 'nsa' taga handa, daa kaam tuyu' maghanda. ²⁸ Suga' bang kaam ganta' maghanda 'nsa' ko' ian dusa. Manga budjang isab bang maghalla, 'nsa' du sigam makapagdusa. Suga' iya hangkan kaam garaan ku daa maghanda atawa maghalla, sabab kabayaan ku subay kaam 'nsa' palabay min manga kasusahan iya mawumu pagtalabay uk manga aa maglawulakibini.

²⁹ Manga dawuranakan ku, iya na itu hati na iya bayi uk ku ma kaam, in kitabi 'nsa' na taggōl ma itu ma dunya. Puwas itu, manga aa taga anak-handa subay 'nsa' sakit bimbang ma anak-handa sigam bo' supaya sigam hawulaya maghinang ni Tuhan. ³⁰ Bang aa magdukka', subay libbahan kasusahan na. Bang aa magkakuyagan subay sali' aa 'nsa' niya' kakuyagan na. Sayi-sayi isab malli ayi-ayi subay 'nsa' piruli uk na iya bayi balli uk na hi', sali' 'nsa' iya dapu na. ³¹ Maka sayi-sayi ngangguna kapanyapan dunya itu subay 'nsa' paehe na ma atay na, sabab dunya itu maka kajarian na itu palabay sadja du.

³² Kabayaan ku subay 'nsa' niya' makabimbang ma kaam. Bang lalla 'nsa' taga handa, iya sadja tapikil na hinang na ma si Panghu' Isa sabab kabayaan na subay makasulut atay si Isa sadja.

³³ Suga' bang aa taga handa na, bimbang na iya ma kalluman anak-handa na sabab kabayaan na subay makasulut atay handa na. ³⁴ Hangkan sali' mag-agaw-bisōd diyōm pikilan na bang salaingga panulut na ma Tuhan, maka salaingga panulut na ma handa na. Damikkiyan na isab bang danda 'nsa' taga halla, iya sadja tapikil na hinang na ma si Panghu' Isa sabab kabayaan na subay iyungsud ni Tuhan in ginhawa-baran na maka diyōm atay na. Suga' bang danda taga halla na, iya na peen tapikil na manga kahinangan na ma anak-halla na sabab kabayaan na subay makasulut atay halla na.

³⁵ Salaitu iya halling ku sabab baya' aku nabang ma kaam, 'nsa' ma sabab niya' baya' ku mahunitan kaam. Iya kabayaan ku tōōd subay tahinang uk bi iya ayi-ayi patut hinang, bo' supaya kaam kaungsuran di bi ni si Panghu' Isa maghinang ni iya ma 'nsa' niya' duwa-duwa bi.

³⁶ Na, in pasal budjang song na liyaunan. Bang tapikil uk 'nggo'-mma' na 'nsa' patut pilaun lagi', bo' budjang ian taga baya' maghalla, na, subay iya pihallahan na. 'Nsa' du niya' dusa 'nggo'-mma' na. ³⁷ Suga' bang aa magniyat subay 'nsa' pihallahan anak na budjang bo' 'nsa' niya' bayi makalōgōs iya nganiyat salaihi', hap isab hinang na ian. ³⁸ Manjari patut du bang pihallahan uk

na anak na budjang, suga' labi hap lagi' bang 'nsa' pihallahan uk na.

³⁹ Na, bayikan ta lagi' pasal pagtiman. Bang danda taga halla, 'nsa' iya kahawulaya maghalla saddi sataggōl 'llum bayi halla na tagna'. Suga' bang matay na halla na, puwas na iya, kahawulaya na iya maghalla pabing maka lalla kabayaan na. Suga' lalla ian subay pagkahi na mangandōl ma si Isa Almasi. ⁴⁰ Suga' labi hap lagi' bang iya 'nsa' na maghalla pabayik. Iya na hi' pikilan ku, asal du min Nyawa Tuhan isab bang ma bistahan ku.

8

Pasal kiyakan bayi pag-ungsud ni tau-tau

¹ Na, iya bayi tīyaw bi ni aku pasal sasumbayan bayi pangungsud uk manga aa ni tau-tau iya siyumba uk sigam. Bannal iya bissala hi', "in kitabi kamemon taga pangatau asal". Suga' in pangatauhan bi iyu pasal tau-tau 'nsa' niya' kapusan na, mag-abbu sadja kaam. Pamikil salaihi' 'nsa' du makahap manga pagkahi bi, iya 'nsa' lagi' jukup panghati na pasal ihi'. Suga' bang kaam lasa ma pagkahi bi, subay kaam magpahōgōt pangandōl sigam. ² Bang aa mikilan ma di na in lōm pangatauhan na, 'nsa' le' jukup panghati na. ³ Suga' bang aa lasa ma Tuhan, takila du aa ian uk Tuhan in iya suku' na.

⁴ Manjari itu, bannal iya uk bi pasal pagkakan bayi pangungsud ni tau-tau: katauhan ta asal in iyōnan tau-tau itu 'nsa' du tuhan tōōd, maka katauhan ta isab dakayo'-kayo' du Tuhan bannal.

⁵ Minsan niya' manga ma dunya atawa ma langit pigbahasa "tuhan" uk manga aa, maka minsan heka pagtuhanan salaihi', ⁶ tunggal du Tuhan pagtuhanan tabi. In iya pag'mmaan tabi. Bayi iya magpanjari ma kamemon, bo' iya hiyarap uk tabi sataggōl tabi 'llum. Dakayo' du isab pagpanghuan tabi, iya si Isa Almasi. Bayi pipanjari uk na kamemon labay bayi min Tuhan, bo' 'llum isab kitabi ma sabab bayi hinang na. Pagka salaihi', bannal iya uk bi, 'nsa' niya' kapusan manga tau-tau ian.

⁷ Suga' manga Almasihin kasehean 'nsa' lagi' makahati in manga tau-tau 'nsa' bannal. Masi tapikil sigam iya bayi kabiyaksahan sigam tagna' magsumba ni manga tau-tau. Hangkan na buttihi' bang sigam ganta' magkakan sasumbayan salaihi' tapikil sigam in iya bayi pigungsuran ni manga tau-tau, bo' sasaw diyōm pikilan sigam pangannal sigam magdusa ni Tuhan, sabab tapikil sigam niya' tamak atay sigam pagka makakakan ayi-ayi bayi pigungsuran.

⁸ Suga' in sabab hangkan kitabi makapasikōt ni Tuhan 'nsa' pasal pagkakan iya takakan tabi atawa pagkakan 'nsa' takakan tabi. Minsan kaam 'nsa' magkakan ma bayi pangungsuran ni manga tau-tau, 'nsa' kulangan kahapan bi min Tuhan. Damikkiyan isab bang kita magkakan iya pagkakan pangungsuran ian, 'nsa' du isab kaganapan kahapan bi min Tuhan.

⁹ Suga' kaam iyu, minsan kaam wajib ngahalus ma pagkakan kaginis-ginis, subay kannalun bi pahap manga pagkahi bi, kulang lagi' hōgōt pangandōl sigam ma si Isa, bo' supaya sigam

'nsa' tabo-bo magdusa ma sabab pagkakan bi.
¹⁰ Bang sawupama niya' sehe' bi dakayo' salaihi' ganta' makanda' kaam mangan ma diyōm luma' panumbahan tau-tau. Katauhan bi asal in tau-tau 'nsa' niya' kapusan na. Suga' awam sehe' bi maka 'nsa' jukup panghati na pasal tau-tau hi'. Jari pag'nda' na ma kaam mangan kiyakan bayi pangungsud ni tau-tau, kalu iya tabo-bo ningōd-ningōd mangan isab, minsan tapikil na ian hi' dusa. ¹¹ Manjari sabab pangatauhan bi kono', iya uk bi in pangungsud hi' 'nsa' makamula ma kaam, tabo-bo ni kalaatan aa ian lamma pangandōl na, bo' iya isab aa bayi piyuwas min pangantanan dusa ma sabab kamatay si Isa Almasi. ¹² Pagka salaihi' hinang bi makabuwan kaam dusa ma danakan bi lamma pangandōl na hi', hangkan na kaam biyōtangan dusa isab mariyata' bi tudju ni si Isa Almasi. ¹³ Hangkan na aku magniyat, bang aku iya bayi poonan na hangkan magdusa dakayo' danakan ku mean si Isa, ma sabab niya' kakan ku bayi pangungsud ni tau-tau, 'nsa' na aku mangan sasumbayan pabing sataggōl ku 'llum, bo' supaya iya 'nsa' tabo-bo uk ku magdusa.

9

Kapatut aa kawakilan

¹ Aku itu hawulaya magbayaan di ku. Bayi du aku kawakilan uk si Panghu' Isa, siyoho' magnasihat lapal na. Bayi du iya tanda' mata ku. Maka kaam iya kamaujuran hinang ku tudju ni si Panghu' Isa, pagka kaam mangandōl na du

ma iya. ² Minsan aku 'nsa' kihagad uk manga kasehean in aku bayi kawakilan uk si Isa Almasi, tantu du kahagad bi sabab baran bi iyu tanda' saksi' in aku bayi kawakilan uk si Panghu' Isa. Sabab aku iya poonan hangkan kaam me' ma iya.

³ Bang aku piliksa' uk sayi-sayi ma pasal kahinangan ku, salaitu iya panambung ku: ⁴'nsa' baha' niya' kapatut ku biyalanjaan uk manga aa panduan ku? ⁵'Nsa' niya' kapatut ku maghanda ma danda mangandōl ma si Isa, pagbe' ku ma paglangnganan ku, sali' manga danakan si Panghu' Isa maka manga aa kawakilan sali' si Petros? ⁶ Pikilun bi ba: kami sadja baha' maka si Barnabas iya subay mag-usaha bo' supaya niya' balanja' kami, bo' in kasehean biyalanjaan uk bi du? ⁷ Bang sawupama sundalu, niya' baha' 'nsa' biyalanjaan uk manga parinta? Atawa manga aa maghuma, niya' baha' 'nsa' niya' kapatut na mangan min buwa' tiyanōm uk na? Atawa aa bayi mag-ipat sapi' atawa kambing, 'nsa' niya' baha' kapatut sigam ngallo' gatas min manga hayōp iya ipat uk sigam hi'?

⁸ 'Nsa' isab min addat tabi manusiya' sadja iya pangalloan ta tau pasal kapatut ma manga aa maghinang, sabab sali' du ma diyōm kitab. ⁹ Tasulat itu hi' asal ma diyōm Kitab Tawrat bayi pamuwan uk Tuhan ma si Musa, uk na, "Daa tambōlun bi bo' sapi' sabu na maggiling payi". In sara' ian tiyakdil uk Tuhan, 'nsa' pasal manga sapi' hi' sadja. ¹⁰ Tiyuud kitabi iya pigkanyagōnan uk na, iya poonan sara' siyulat ian. Paralilan ta ni aa mag-araru maka aa mag-ani. Iya hangkan sigam maghinang ma diyōm

huma sabab niya' hōwat sigam kabuwanan palsukuan min buwa' na. Kami itu sali' dalil aa maghuma ian. ¹¹ Bayi kami nganasihatan kaam lapal Tuhan, sali' dalil bigi tiyanōm ma diyōm pikilan bi. Hangkan kaam subay 'nsa' inu-inu bang kami biyuwanan bahagi' min kaam. ¹² Bang guru bi kasehean taga kapatut biyalanjaan uk bi, iya lagi' na kami itu patut du isab biyalanjaan uk bi.

Suga' 'nsa' kami bayi mikibalanja' ma kaam minsan niya' kapatut kami ngamu'. Gam peen kami nandalan kasigpitan bo' supaya 'nsa' niya' makaagpang lapal hap pasal si Almasi. ¹³ Katauhan bi asal, minsan manga aa maghinang ma diyōm langgal pagkulbanan ma hi' ma Awrusalam, min langgal hi' iya pangalloan sigam kiyakan. Maka manga imam iya ngungsuran sasumbayan pagkulban, bihagian du sigam isi hayōp pagkulban hi'. ¹⁴ Damikkiyan na isab manga aa magnasihat lapal hap, niya' panohoan si Panghu' Isa subay sigam biyalanjaan uk sasuku magkahagad ma lapal ian.

¹⁵ Suga' aku itu, minsan aku patut tōōd mikibalanja' ma manga aa bayi panganasihatan ku, 'nsa' aku bayi mikibalanja' ma sayi-sayi. Maka sulat iya sulatan ku kaam itu, 'nsa' balanja' iya piyuhung uk ku hangkan siyulat uk ku. Baya' lagi' aku matay dahu, bo' aku 'nsa' subay mikibalanja' ma kaam. Sabab iya pagbantugan ku in aku 'nsa' bayi mikibalanja'. ¹⁶ 'Nsa' aku makajari magbantug pasal pagnasihat ku lapal hap, sabab hinang ku asal bayi panohoan aku uk si Isa Almasi. Siya-siya du aku bang 'nsa'

pagnasihāt ku lapal hap. ¹⁷ Bang bayi aku makapenean di ku maghinang salaitu, patut du aku giyadjihan. Suga' 'nsa' min baya' ku sadja, iya hangkan aku maghinang itu hi', tiyuud bayi pingandōl uk Tuhan ma aku hangkan niya' kawajib ku ngahinang itu hi'. ¹⁸ Manjari ayi pamayad ma aku? Kabayaran du aku bang peen tapagnasihāt ku lapal hap ma 'nsa' niya' bayad na, minsan niya' kapatut ku biyalanjaan.

¹⁹ Kahawulaya aku magbayaan di ku, 'nsa' aku banyaga' sayi-sayi. Suga' minsan salaihi', magpabanyaga' aku di ku maghinang ni aa kamemon supaya heka tabo ku mangandōl ma si Isa. ²⁰ Hangkan ko', bang aku palamud ni manga bangsa Yahudi be'-bean ku addat sigam Yahudi, bo' supaya sigam tabo ku mangandōl ma si Isa. Minsan aku puwas na min sara' si Musa, iya iyusul uk manga bangsa Yahudi, be' ku sadja sataggōl ku ma diyōman manga bangsa Yahudi, bo' sigam tabo ku mangandōl ma si Isa Almasi. ²¹ Damikkiyan na isab bang aku magbe' maka manga aa 'nsa' bangsa Yahudi, 'nsa' na bean ku sara' agama bangsa Yahudi. Iya bean ku manga addat sigam bo' supaya sigam tabo ku mangandōl ma si Isa. Suga' minsan 'nsa' bean ku sara' agama bangsa Yahudi, masi du aku me' ma sara' Tuhan sabab bean ku du panohoan si Almasi. ²² Bang aku ganta' magbe' maka manga aa iya 'nsa' lagi' hōgōt pangandōl sigam tudju ni si Isa, masali' aku di ku ni sigam bo' supaya sigam tabo ku mangandōl tōōd. Manjari minsan ayi bangsa, pasali' aku ni sigam bo' supaya niya' min sigam kalappasan ma ayi-ayi hinang ku pamo-

mohan sigam mangandōl ma si Isa Almasi.

²³ Hangkan salaihi' hinang ku supaya pasaplag lapal hap pasal si Isa Almasi ni manga aa kamemon, bo' aku isab palamud ni kahapan iya tabe' ma lapal hap. ²⁴ Katauhan bi du, bang aa magdagan-dagan maglomba' heka aa pasōd, suga' dakayo' du iya ngandaōg, bo' dakayo'-kayo' na du makasambut kahapan iya pamuwan ni aa ngandaōg. Na, kaam manga bean si Isa Almasi, sali' kaam dalil manga aa maglomba' hi', iya magdagan-dagan pakōsōg supaya ngandaōg. Hangkan na kaam subay pakōsōg isab me' ma Tuhan bo' kaam makasambut kahapan min iya ma sosongun. ²⁵ Dalilun bi isab pakuwikuwihan manga aa maglomba', hallian sigam ayi-ayi makalaat pamaranan sigam, bo' sigam makaraōg sampay piehe. Iya pamahala' aa ngandaōg, siyangōnan korona dawun kayu, iya lakkas lanōs. Suga' kitabi mean si Isa piniyaan du kamehehan natas ni kasaumulan, iya poon sabab in subay kitabi 'nsa' ngandulan baran tabi. ²⁶ Hangkan aku itu, singōran ku aa maglomba'. Tunggal du iya tudju ku bang harap ni paglomba' ian, bo' taabut ku pagniyatan ku. Iya du isab aku ma pagnasihāt ku, singōran ku aa panday magsuntuk, 'nsa' enot-enot panuntuk na bo' supaya karaōg na. ²⁷ Binsana' ku pamaranan ku, hati na patuwas ku baran ku bo' 'nsa' diyulan napsu ku. Sabab tiyāw aku siyulak uk Tuhan minsan aku bayi makanasihāt lapal na ma aa kasehean.

10

Bandaan pasal manga tau-tau iya pigtuhanan uk aa

¹ Na, manga dawuranakan ku, paintōman ta kaam pasal bayi kalabayan uk pangkat tabi Yahudi ma waktu kapame' sigam ma si Musa ma masa awwal hi'. Bayi sigam kalambungan kamemon uk gabun, tanda' in sigam ma diyōm pasindungan Tuhan. Bayi sigam pauntas tudju ni dambiya' sallang, iya iyōnan Sallang-pula ma 'nsa' niya' bayi makamula ma sigam. ² Iya dalil na, sali' sigam tapandi ma diyōm gabun maka ma diyōm sallang hi', in sigam me' ma si Musa. ³ Sigam kamemon bayi makakakan kiyakan bayi pamuwan uk Tuhan. ⁴ Inum isab uk sigam bohe' bayi pamuwan uk Tuhan, sabab kamemon sigam bayi makapanginum bohe' bayi paluwas min batu. Bo' batu ian, bang siyayu tōōd hati na, iya na hi' si Almasi, iya bayi sehe' sigam ma palangnganan. ⁵ Suga' minsan salaihi' iya tabang Tuhan ma sigam, 'nsa' kasulutan atay Tuhan ma kahekahan sigam hi', hangkan sigam piyatay kanat ma lahat de bayi palabayan sigam.

⁶ Na, iya bayi pitakka ni bangsa Israil hi' subay pamintangian tabi bo' supaya kitabi 'nsa' makas-ingōd ni sigam hi' nganapsuhan laat, ⁷ atawa numba ni tau-tau sali' sigam kasehean ma bayi masa hi'. Tasulat asal ma diyōm kitab pasal bayi kahinangan sigam hi', uk na, "Manga aa ian bayi ningko' magjamuhan pamehe ni tau-tau iya pagtuhanan sigam. Puwas hi', magtanggehan sigam mag-iluk maka maghinang kalaatan."

⁸ Wajib kitabi daa maghinang kalaatan danda maka lalla, sali' bayi tahinang uk kasehean. Ma sabab paghinang sigam salaihi', iya hangkan niya' min sigam labi duwampu' maka tallu ngibu puhu' matay ma diyōm da 'llaw du. ⁹ Daa na tōōd kitabi nulayan kōsōg Tuhan. Niya' isab min ka'mbo'-mboan tabi bayi makahinang salaihi' ma masa awwal hi', bo' heka sigam bayi matay uk manga so. ¹⁰ Daa isab pagdubdubin bi Tuhan ma sabab ayi-ayi pamabōtang ma kaam uk na, sali' bayi tahinang uk kasehean ma masa hi', hangkan sigam bayi piyatay uk malaikat iya mo kamatay.

¹¹ Na, hangkan pabōtang manga pakaradjaan ian ma diyataan sigam, supaya mamintang manga aa ma tahun damuwi itu. Tasulat isab ma diyōm kitab bo' supaya kitabi 'nsa' ngahinang salaihi', sabab song kiyamat na dunya.

¹² Hangkan ko' bang niya' aa ma diyōman bi iyu mikilan di na in iman na hōgōt kono', aa ian subay kamaya'-maya' tōōd bo' 'nsa' tabo-bo uk sasat ngahinang dusa. ¹³ Kamemon sasat-manasat iya kalabayan bi 'nsa' du magbidda' maka sasat iya mawumu kalabayan uk bangsa manusiya'. Suga' kapangandōlan du Tuhan, hangkan kaam 'nsa' pisaran uk na siyasat bang 'nsa' kasandalan bi. Sabab bang kaam pitakka-han sasat umay-umay biyuwanan du kaam kōsōg uk Tuhan ma waktu kasasat bi hi' bo' kaam makasandal, bo' minnihi' niya' kapuwasan bi.

¹⁴ Hangkan na, manga bagay ku kalasahan ku, daa tōōd kaam palamud numba ni manga tau-tau. ¹⁵ Hap du kok bi, hangkan uk ku

ma kaam, dōngdōngin bi bissala ku itu bang bannal atawa 'nsa'. ¹⁶ Bang kitabi magtipun ma pangintōman kamatay si Panghu' Isa, nginum kitabi min diyōm sawan iya pagsukulan tabi ni Tuhan. Tanda' saksi' ko' ian in kitabi magdakayo' maka si Almasi ma sabab laha' na min iya bayi matay hi'. Damikkiyan na isab tinapay iya pagbahagian tabi, kakan tabi tinapay ian tanda' in kitabi magdakayo' taga lamud ma baran si Almasi. ¹⁷ Sabab dakayo' du tinapay iya pagbahagian tabi kamemon, hangkan kitabi, minsan heka, sali' dalil ginhawa-baran dakayo' du.

¹⁸ 'Ndaun bi addat bangsa Israil hi'. Sasuku sigam mangan min bayi pangungsud ni Tuhan, makalamud isab magtaat ni Tuhan. ¹⁹ Na, 'nsa' uk ku niya' barakat ma ayi-ayi pangungsud ni tau-tau, atawa niya' kallum ma tau-tau iya pangungsuran hi'. ²⁰ 'Nsa'. Suga' iya uk ku, in sasumbayan tiyukbal uk manga aa ni tau-tau, tiyukbal uk sigam ni manga sayitan, 'nsa' ni Tuhan. Maka 'nsa' aku baya' in kaam makalamud ni manga bangsa sayitan. ²¹ Bang kaam ganta' magtipun mangan maka nginum pangintōman bi si Panghu' Isa, 'nsa' kaam makajari palamud isab mangan maka nginum min bayi pangungsud ni manga sayitan. ²² Duwal baha' kabayaan bi nungud kaam ma Tuhan maghinang salaihi'. Kōsōg baha' kaam min iya?

²³ Niya' manga aa halling, uk sigam, "Makajari kita ngahinang ayi-ayi kabayaan ta." Bannal ko' ian, suga' niya' 'nsa' makahap ma kitabi. Aho', makajari kita ngahinang ayi-ayi, suga'

niya' hinang 'nsa' makasong pangandōl ta ni Tuhan. ²⁴ Daa sadja kannal ta baran ta, subay pagkanyagōnan ta du isab kahapan sehe' ta.

²⁵ Makajari kaam mangan sumbayan ayi-ayi iya diyagang ma tabu', minsan 'nsa' tiyaw bi bang ian bayi pag-ungsud ni tau-tau. 'Nsa' du niya' dusa bi mangan. ²⁶ Sabab tasulat asal ma diyōm kitab, uk na, "In dunya itu maka kakaya'-kayaan na, Tuhan iya dapu na."

²⁷ Bang sawupama niya' aa 'nsa' magkahagad ma si Isa noho' kaam mangan ma luma' na, bo' kaam baya' pahi', makajari kaam mangan ayi-ayi pangalabōt kaam, minsan 'nsa' tiyaw bi bang bayi pag-ungsuran atawa 'nsa'. 'Nsa' du niya' dusa bi mangan. ²⁸⁻²⁹ Suga' bang niya' ganta' maan kaam in kiyakan ian bayi pag-ungsud ni tau-tau, na, daa kakanun bi, ma sabab aa bayi ma'-maan kaam hi'. Kalu-kalu uk na in kaam taga dusa bang kaam mangan ihi' hi'. Jari itu, bang pag'nda' na ni kaam mangan hi', sasaw diyōm pikilan na minsan 'nsa' niya' kasasawan bi. Kalu niya' maiyu tiyaw, uk na, "Angay aku subay tiyaggahan mangan ayi-ayi ma sawukat niya' aa dakayo' luhay sasaw pikilan na?"

³⁰ Angay aku subay siyaway ma ayi-ayi kiyakan uk ku, bang bayi ihi' hi' bayi pagsukulan ku ni Tuhan?" ³¹ Na, iya na itu panambung ku ma aa niyaw ian. Ayi-ayi hinang bi, uk ku, ayi-ayi na kiyakan uk bi, ayi-ayi na inum uk bi, subay hinang ian makapamehe ni Tuhan.

³² Iya addat-tabiāt bi subay hap sadja. Ayi-ayi hinang bi subay 'nsa' niya' nasaw minsan sayi-sayi, manga bangsa Yahudi, minsan manga

bangsa 'nsa' Yahudi, atawa manga pagkahi bi ummat Tuhan. ³³ Bein bi aku itu sabab tuyuan ku sulut ku manga aa kamemon ma ayi-ayi kahinangan ku. 'Nsa' kahapan baran ku iya kannal ku, suga' kahapan manga aa kamemon, bang peen sigam lappasan min paldusahan sigam.

11

¹ Manjari singōrin bi aku sali' pagsingōd ku ni si Almasi.

Pasal pagturing bang magsambahayang

² Sanglitan ta kaam sabab taintōm bi sadja aku sakahaba' waktu, maka sabab binean uk bi na peen pandu' bayi pasampay ku ni kaam. ³ Suga' niya' lagi' kabayaan ku subay tahati bi. Iya na itu: si Isa Almasi iya pagmakokan manga lalla kamemon, bo' lalla iya pagmakokan manga kahandahan sigam, maka Tuhan iya pagmakokan si Almasi. ⁴ Bang kaam magtipun dajamaahan maghinang ni Tuhan, bo' niya' lalla nambahayang atawa maluwas lapal min Tuhan, bang iya ganta' tiyurungan uk na kok na, 'nsa' pig-addatan uk na si Almasi iya pagmakokan na. ⁵ Suga' bang danda iya nambahayang atawa maluwas lapal min Tuhan ma diyōm pagtipunan bi, bo' 'nsa' tiyurungan uk na kok na, 'nsa' pig-addatan uk na halla na iya pagmakokan na. Danda ian 'nsa' du magbidda' maka danda bayi biyagōngan kok na. ⁶ Bang danda 'nsa' tōōd nambunan kok na ma diyōm pagtipunan bi, subay iya magpagunting puut. Suga', pagka makaiya'-iya' bang danda biyagōngan atawa

pipuut buun na, subay iya magturangan kok na. ⁷ Suga' lalla iya 'nsa' patut magturangan kok na sabab lalla iya pimanjari pamandōgahan kamehehan maka kajarihan Tuhan. Suga' danda iya pamandōgahan kamehehan lalla, ⁸ sabab lalla iya bayi pimanjari dahu uk Tuhan. 'Nsa' lalla iya pimanjari min baran danda, suga' danda iya pimanjari min baran lalla. ⁹ Maka 'nsa' lalla iya pimanjari para ma danda, suga' danda iya pimanjari pamasehe' ma lalla. ¹⁰ Hangkan danda subay magturing, tanda' saksi' ma manga malaikat in iya kapagbayaan uk halla na.

¹¹ Suga' minsan salaihi', bang kitabi ma diyōman si Isa 'nsa' manjari bang hal lalla sadja atawa hal danda sadja. Subay sigam magtabang-tabang magdanda-maglalla. ¹² Danda iya pimanjari min baran lalla awwal tagna', suga' salay'an lalla iyanakan du uk danda. Maka min Tuhan asal ayi-ayi kamemon.

¹³ Na, kaam iya ngandōngdōngan di bi: patut baha' bang danda nambahayang ma diyōm pagtipunan bi, ma 'nsa' magturing? ¹⁴ Katauhan bi, sataggōl min katagna' makaiya'-iya' asal bang lalla taha' buun na, ¹⁵ suga' bang danda taha' buun na makamanis du ma iya. Kaniyaan iya buun taha' patambun kok na. ¹⁶ Na, bang niya' maiyu baya' nganjawab pasal ian hi', iya itu panambung ku ma iya: 'nsa' niya' kalangnganan saddi ma kami maka ma manga jamaa Tuhan maingga-maingga lahat bang magtipun nambahayang.

Pangintōman kamatay si Panghu' Isa

¹⁷ Niya' lagi' saddi panohoan ku ni kaam, suga' 'nsa' na kaam sanglitan ku sabab bang kaam magtipun-tipun nambahayang makalanggal du kaam kalaatan, 'nsa' kahapan. ¹⁸ Kaisa na itu hi', makake aku haka in kaam kono' magsulang bang kaam magtipun-tipun. In haka ian taga bannal na bang ma aku. ¹⁹ Niya' du kaam duwa mahagi' ma diyōman bi. Patut na du salaihi', sabab bang bayi 'nsa' piniya', 'nsa' bayi tasilang bang sayi kaam makasulut atay Tuhan. ²⁰ Bang kaam magtipun mangan pangintōman kamatay si Panghu' Isa, sali' 'nsa' si Panghu' Isa iya taintōm bi. ²¹ Sabab niya' min kaam parahu mangan kiyakan bayi bo bi, bo' 'nsa' kapinan bi sehe' bi. Jari na niya' min kaam giyōtas, maka niya' maglangohan sabab makalandu' iya inum na. ²² Angay baha! 'Nsa' niya' luma' bi pamanganan bi dahu? Atawa kabayaan bi tōōd subay pakaiya' uk bi manga pagkahi bi jamaa Tuhan, maka mareyo' kaam manga sehe' bi aa miskin? Angay subay salaingga halling ku ma kaam ma pasal hinang bi salaihi'! Baya' kaam sanglitan ku baha'? 'Nsa' du kaam patut siyanglitan.

²³ Iya pandu' bayi pisampay ma aku uk si Panghu' Isa, iya na hi' bayi pamandu' ku ma kaam. Si Panghu' Isa, ma sangōm iya bayi kapanipu ma iya ni manga banta na, bayi iya makapagsawu maka manga mulid na. Bayi iya ngallo' tinapay, ²⁴ puwas peen pagsukulan na ni Tuhan bayi pigbahagi'-bahagi' uk na. Bo' uk na ni manga mulid na, "Tinapay itu, iya na itu baran ku, pamalilla' ku ni kamatay ma sabab

bi. Mangan kaam tinapay itu pangintōman bi ma aku.”²⁵ Damikkiyan na isab inuman. Ubus peen uk sigam mangan, killo' in sawan uk si Isa. Uk na, “In inuman itu paltandaan ma tatuman uk laha' ku iya pagsulutan bahu iya bayi panganjanji' uk Tuhan ma kaam. Sakahaba' kaam ngingum salaitu subay aku intōm bi.”²⁶ Aturan na, sakahaba' kaam mangan salaitu min tinapay sampay ngingum salaitu min sawan pamanda' uk bi in kamatay si Isa, sampay taabut waktu kabayik na paitu.

²⁷ Hangkan ko', sayi-sayi mangan tinapay salaitu maka ngingum salaitu min sawan ma 'nsa' bōntōl atay na tudju ni si Panghu' Isa, aa ian kabōtangan dusa du sabab 'nsa' pig-addatan uk na baran si Panghu' Isa sampay laha' na.²⁸ Hangkan na, bang kaam magtipun nambahayang subay kaam ngaliling di bi bang niya' laat bi, bo' iyampa kaam mangan tinapay maka ngingum min sawan.²⁹ Sabab sayi-sayi mangan atawa ngingum ma 'nsa' tasayu na baran si Panghu' Isa bang ayi hati na, matakkan iya di na ni hukuman Tuhan pagka salaihi' pamangan na maka panginum na.³⁰ Iya na hi' poon na hangkan heka ma diyōman bi iyu magkalamman, maka saki, maka niya' isab matay magtuwi.³¹ Bang kitabi ganta' ngaliling baran ta dahu 'nsa' du kitabi tawwa' hukuman.³² Suga' iya hangkan kitabi hiyukum maka binsana' uk si Panghu' Isa buttihi', bo' supaya kitabi 'nsa' pitakkahan hukuman nalka' magbe' maka manga aa iya 'nsa' me' ma Tuhan.

³³ Jari itu, manga dawuranakan ku, bang

kaam magtipun mangan pangintōman kamatay si Panghu' Isa, agad-agarin bi dahu manga kasehean bi. ³⁴ Bang niya' min kaam giyōtas subay iya mangan dahu ma luma' na, bo' kaam 'nsa' tikkahan hukuman Tuhan bang kaam magtipun. Na, in pasal manga palkala' kasehean bayi tiyaw uk bi, subay na aku maiyu bo' iyampa kaam panduan ku.

12

Manga kapandayan pamuwan uk Nyawa Tuhan

¹ Na, manga dawuranakan ku, iya tiyaw bi pasal kapandayan iya pamuwan kitabi uk Nyawa Tuhan: baya' aku mahatihan kaam bo' supaya katauhan bi. ² Taintōm bi bayi dahu, ma waktu 'nsa' le' kaam bayi makabe' ma si Isa, tabobo sadja kaam uk manga ibilis maghinang ni manga pagtuhanan 'nsa' niya' kallum na. ³ Baya' aku subay katauhan bi, bang aa kapagbayaan uk Nyawa Tuhan 'nsa' iya makapahalling pangkal ma si Isa. 'Nsa' isab niya' makapagsabannal in si Isa pagpanghuan na bang 'nsa' min Nyawa Tuhan.

⁴ Na, in kapandayan min Nyawa Tuhan itu ginisan du, bo' peen dakayo' du Nyawa Tuhan iya muwan. ⁵ Ginisan isab manga hinang panabang tabi ma pagkahi tabi, suga' tunggal du si Panghu' Isa iya paghinangan tabi. ⁶ Ginisan iya bohan hinang tabi dakayo' ni dakayo' suga' dakayo' du Tuhan iya muwan tau bo' supaya tahinang tabi ayi-ayi bayi pamahinang ma kitabi.

⁷ Kitabi manga me'-mean si Isa Almasi kamemon,

pigtōpōd-tōpōran kitabi tanda' in Nyawa Tuhan pabōtang asal ma diyōm atay tabi, bo' supaya niya' pamohan tabi kahapan ni kamemon. ⁸ Niya' manga aa kabuwanan kapandayan uk Nyawa Sutsi mahati pandu' lōm, niya' isab kabuwanan kapandayan maluwas pangatauhan. ⁹ Tunggal du Nyawa Tuhan iya muwan manga kapandayan itu, 'nsa' niya' saddi. Niya' kabuwanan uk na pangandōl kōsōg tōōd, maka niya' kabuwanan kapandayan magpakauli' ma manga saki. ¹⁰ Niya' aa kabuwanan barakat bo' tahinang na manga hinang barakatan, niya' isab kabuwanan kapandayan uk Nyawa Tuhan missala lapal Tuhan, maka niya' aa kasehean kabuwanan pangatauhan nilang manga kapandayan aa bang min Nyawa Tuhan atawa min sad-dihan. Niya' aa kabuwanan kapandayan mak-abissala manga bissala saddi, iya 'nsa' tasabut na, maka niya' isab kabuwanan pangatauhan magpahati bang ayi bayi bissala ian. ¹¹ Suga' tunggal du Nyawa Tuhan iya magkabayaan muwan manga kapandayan itu pamasuku' maka pamuwan na ma manusiya' dakayo' ni dakayo'.

Baran aa pamaralilan

¹² Kitabi manga mean si Almasi sali' dalil ginhawa-baran dakayo' du, bo' heka kalangka-pan na kaginis-ginisan. Suga' minsan heka pagdayaw na, dakayo' du baran tibuuk. ¹³ Sabab kitabi, manga bangsa Yahudi maka 'nsa' Yahudi, banyaga' maka 'nsa' banyaga', bayi piyandi min Nyawa Tuhan dakayo'-kayo', pipagdakayo' sali'

dalil baran tibuuk. Pisangōnan kitabi Nyawa Tuhan sali'-sali'.

¹⁴ Na, in ginhawa-baran itu bang diyalil, 'nsa' hal daginis du iya pagdayaw na. Ginisan asal pagdayaw na. ¹⁵ Bang sawupama halling nayi', uk na, "Aku itu 'nsa' suku' ma baran itu, sabab 'nsa' aku tangan." Asal minsan salaingga halling na, in iya suku' ma baran du. ¹⁶ Iya du isab bang tainga iya halling, uk na, "'Nsa' aku suku' ma baran itu sabab 'nsa' aku mata," masi du iya suku' ma baran ian. ¹⁷ Bang bayi mata lallun katibuukan baran aa, salaingga bo' iya makake? Bang bayi tainga lallun, salaingga bo' iya maka-hamut? ¹⁸ Suga' iya bannal na, pimanjari uk Tuhan ginisan pagdayawan baran ta kamemon, hiyatul uk na ma sali' asal kabayaan na. ¹⁹ 'Nsa' taōnan baran bang mata lallun atawa tainga lallun. ²⁰ Bang sayuhun heka ginisan pagdayaw, suga' dakayo' du baran.

²¹ Hangkan 'nsa' makajari bang ganta' halling mata ni tangan, uk na, "'Nsa' niya' kagunahan nu ma aku." Damikkiyan isab 'nsa' makajari bang kok halling ni nayi' uk na, "'Nsa' du niya' kagunahan bi ma aku." ²² Sabab iya bannal na, in manga pagdayaw baran ta iya uk ta kulang kōsōg na, niya' sadja kagunahan na mehe. ²³ Manga pagdayaw baran ta iya uk ta diki' du kagunahan na, iya na hi' asal ayaran ta tōōd pahap. Manga pagdayaw iya 'nsa' hap inda', asal pasammekan ta pahap, ²⁴ bo' manga pagdayaw ta hap dagbōs na, minsan 'nsa' pihap. Tuhan iya bayi ngahinang baran ta itu maka kabōtangan na bo' supaya ayaran ta tōōd manga

pagdayaw na iya wajib iyayaran. ²⁵ Manjari 'nsa' niya' palsaggaan ma diyōm ginhawa-baran ta itu sabab magtabang-tiyabang manga pagdayaw na kamemon. ²⁶ Bang kapaddian pagdayaw baran ta dakayo', magtuwi tananam uk manga pagdayaw kamemon. Damikkiyan na isab bang niya' pagdayaw ta dakayo' siyanglitan, kiyōgan du baran ta kamemon.

²⁷ Iya na itu hati na bayi pamaralil ku ian: kaam manga jamaa si Almasi sali' dalil ginhawa-baran na, maka kaam dakayo' pa dakayo' sali' pagdayaw na kaginis-ginisan. ²⁸ Jari Tuhan iya mabōtang kamemon ma diyōman tabi manga kajamaahan si Isa Almasi. Kaisa, niya' manga aa kawakilan uk na magpamahalayak lapal hap pasal si Isa Almasi, karuwan na, niya' aa kabuwanan kapandayan maluwas maka mahati lapal Tuhan, katallu na, niya' manga aa kabuwanan kapandayan magpandu'. Puwas hi' niya' kabuwanan kapandayan ngahinang manga hinang kawasahan, bo' pasunu' aa kabuwanan barakat magpakauli' na manga saki, maka niya' kabuwanan kapandayan nabang ma manga sehe' na. Niya' kabuwanan kapandayan malangngan hinang manga aa kasehean, maka niya' isab kabuwanan kapandayan missala ma bahasa 'nsa' tasabut sigam. ²⁹ 'Nsa' aa kamemon iya kawakilan ian. Iya siyoho' magnasihat 'nsa' kamemon. 'Nsa' aa kamemon iya kabuwanan kapandayan maghinang manga hinang kawasahan, ³⁰ atawa magpakauli' saki, atawa magbissala ma bahasa 'nsa' tasabut sigam, atawa mahati bang ayi bissala ian. ³¹ Tuyuin bi

kapandayan iya kagunahan tōōd.

Suga' niya' lagi' palabi tōōd min kapandayan iyu kamemon, hati na lasa ta ma kasehean ta.

13

Pasal lasa

¹ Minsan aku sawupama taga kapandayan missala manga bahasa manusiya' kamemon, sampay bahasa malaikat, 'nsa' du niya' pus na bang aku 'nsa' lasa. Maka kapandayan ku hi' sali' halling agung ngulenseng, atawa mital pippōk kabisu. ² Minsan aku taga kapandayan maluwas lapal luwas bayi min Tuhan, maka minsan tahati ku ayi-ayi bayi tiyawu' uk Tuhan, minsan isab hōgōt pangandōl ku tudju ni Tuhan bang aku makapakallo' bud min bayi kabōtangan na, bang 'nsa' du niya' lasa ku ma pagkahi ku 'nsa' du niya' kapusan ku. ³ Minsan sawupama panarakka ku alta' ku kamemon ma manga aa miskin, maka minsan paglilla' ku baran ku tiyutung ma sabab si Isa, bang 'nsa' du niya' lasa ku ma pagkahi ku 'nsa' du niya' pahala' ku.

⁴ Bang kita ganta' lasa ma pagkahi ta subay sigam taiman ta. Maase' sadja kita. 'Nsa' kita ngalindi, 'nsa' langkaw pangatayan ta, 'nsa' kita magmalangkaw. ⁵ Bang kita lasa ma sehe' ta mag-addat du isab kita ma sigam, 'nsa' kita mangannal ma baran ta sadja, maka 'nsa' kita bingis. 'Nsa' isab kita nawu' kalaatan ma diyōm atay ta. ⁶ Bang kita lasa 'nsa' kita kahapan ma aa maghinang laat, suga' kahapan kita ma kasabannalan. ⁷ Bang kita lasa 'nsa' kita siyumu

ngimanan sehe' ta. Tattap du kita mangandōl, maka ngahōwat maka imanan uk ta ayi-ayi peen.

⁸ Lasa itu natas ni kasaumulan, suga' palabay sadja manga kapandayan, minsan kapandayan maluwas lapal bayi min Tuhan, atawa kapan-
dayan missala manga bahasa 'nsa' tasabut. Iya du isab bang kita kabuwanan pangatauhan lōm, palabay du isab.

⁹ Sabab minsan salaingga pangatauhan ta, minsan salaingga kapandayan ta magpaluwas lapal min Tuhan, taga kulang du.

¹⁰ Suga' bang tatuman na manga maksud Tuhan palabay du manga kapandayan taga kulang ian.

¹¹ Aku itu, ma waktu bayi kaonde'-onde' ku, palangay onde' asal halling ku maka pamikil ku maka akkal ku. Suga' buttihi', pagka aku sangpōt na, bayi na libbahan uk ku palangay kaonde'-
onde' ku.

¹² Iya tau ta buttihi' sali' dalil aa nganda' ni diyōm samin gabuk, sabab lapōng lagi' pakasayu ta ma Tuhan. Suga' ma 'llaw sosongun ian mag-alōp du kita maka iya. Kulang lagi' tau ku pasal Tuhan buttihi', suga' jukup du pakatau ku ma iya ma sosongun, sali' pakatau Tuhan asal ma aku.

¹³ Manjari pangandōl ta maka pangahōwat ta ni Tuhan, maka lasa ta ni iya sampay ni sehe' ta, natas katallu itu sampay ni kasaumulan. Suga' ma diyōm tallu itu lasa iya hap tōōd.

14

Manga kapandayan pamuwan uk Nyawa Tuhan

¹ Manjari lasa iya subay tuyuan bi tōōd. Tuyuin bi isab manga kapandayan min Nyawa

Tuhan, iya labi na kapandayan magpaluwas lapal bayi min Tuhan. ² Bang aa kabuwanan kapandayan missala manga bahasa 'nsa' tasabut uk kahekahan, Tuhan du iya pamissalahan na, 'nsa' pagkahi na manusiya'. Sabab na 'nsa' niya' manusiya' makahati ma iya. Pibissala iya uk Nyawa Tuhan suga' sali' limbuan panghati na sabab 'nsa' niya' makahati ma iya. ³ Suga' bang aa maluwas lapal bayi min Tuhan, manga pagkahi na manusiya' iya pamissalahan na hangkan sigam kabuwanan tatabangan maka kakōsōgan iman, maka kasannangan atay sigam. ⁴ Bang aa ganta' missala ma manga bahasa 'nsa' tasabut, makapakōsōg iya iman baran na sadja, suga' bang aa maluwas lapal bayi min Tuhan makapakōsōg iya iman manga jamaa si Isa may'an kamemon.

⁵ Baya' du aku bang kaam kamemon iyu makabissala ma manga bahasa 'nsa' tasabut uk kahekahan, suga' labi lagi' hap bang kaam kamemon kabuwanan kapandayan bo' kaam makapaluwas lapal bayi min Tuhan. Sabab bang aa tau mapaluwas lapal bayi min Tuhan, mehe lagi' kagunahan na min aa missala bahasa saddi, iya 'nsa' tasabut. Suga' taga kagunahan du isab manga bahasa 'nsa' tasabut basta niya' du may'an aa tau magpahati bo' supaya iya makapahōgōt iman manga jamaa kamemon. ⁶ Manga dawuranakan ku, bang aku ganta' paiyu ni kaam, bo' aku missalahan kaam ma bahasa saddi iya 'nsa' tasabut bi, ayi kagunahan na? 'Nsa' du niya'. Iya sadja makahap ma kaam bang kaam bohan ku lapal bayi pamatau ma aku uk

Tuhan, atawa pangatauhan, atawa nasihat bayi min Tuhan, atawa bang kaam panduan ku.

⁷ Dalilun bi pulaw atawa biyula bang pi-halling. 'Nsa' kahangpasan batbatan na bang 'nsa' hangpas halling na. ⁸ Iya du isab bang aa mahalling tiyup-tiyup pamasakap manga sundalu, bang 'nsa' hangpas halling na 'nsa' du niya' sundalu magsakap. ⁹ Damikkiyan na ma kaam, bang 'nsa' hangpas bissala bi 'nsa' niya' makahangpas iya bang ayi hatihan na. Missala du kaam, suga' tabo sadja paleng uk baliyu. ¹⁰ Heka ginisan bahasa ma diyōm dunya itu, taga hatihan kamemon. ¹¹ Suga' bang niya' aa ganta' halling ni aku bo' 'nsa' tasabut ku bahasa na, aku maka aa ian sali' bangsa magsaddi sabab 'nsa' kami maghati. ¹² Na kaam iyu, pagka kaam tuyu' kabuwanan kapandayan uk Nyawa Tuhan, subay paggunahun bi tōōd iya kapandayan hap pamahōgōt pangandōl manga jamaa iya magtipun ma kamaiyuhan bi.

¹³ Hangkan ko' bang aa makapamissala ma manga bahasa saddi iya 'nsa' tasabut uk kahekahan, subay iya ngamu'-ngamu' ni Tuhan bo' kabuwanan kapandayan magpahati ayi-ayi bayi bissala uk na. ¹⁴ Sabab bang aku ganta' nambahayang ma bahasa 'nsa' tasabut ku, nambahayang du aku min diyōm atay ku suga' 'nsa' du tabo akkal-pikilan ku. ¹⁵ Na, ayi subay hinang ku? Nambahayang du aku min diyōm pangatayan ku maka bahasa 'nsa' tasabut ku. Nambung isab aku min akkal-pikilan ku maka bahasa tasabut uk manga aa. Damikkiyan

na isab bang aku ngalang pamudji ku Tuhan, ngalang du aku min diyōm pangatayan ku maka min akkal-pikilan ku. ¹⁶ Bang kaam ganta' magsukul ni Tuhan min diyōm pangatayan bi sadja, bo' 'nsa' kahangpasan uk manga jamaa kasehean ma pagtipunan bi, salaingga uk sigam makaaho' ma pagsukul bi iyu? ¹⁷ Minsan hap bohan pagsukul bi 'nsa' du makahap pangandōl kasehean bi sabab 'nsa' tahati.

¹⁸ Magsukul aku ni Tuhan in aku kabuwanan kapandayan missala manga bahasa 'nsa' tasabut uk kahekahan, labi lagi' min kaam kamemon. ¹⁹ Suga' bang aku ma diyōm pagtipunan jamaa baya' lagi' aku halling manga lima kabtang sadja basta tahati uk manga jamaa ian, daa sadja laksaan kabtangan bahasa ma 'nsa' tasabut.

²⁰ Manga dawuranakan ku, daa saliuun bi akkal-pamikil onde'-onde'. Bang takdil ni addat-tabiāt bi subay kaam pigsali' ni manga onde'-onde' diki' tōōd iya 'nsa' panday ngahinang laat, suga' bang takdil ni pamikil bi pasal ginisan kapandayan hi', subay kaam sangpōt. ²¹ Tasulat ma diyōm kitab iya bayi pamissala Tuhan ma bangsa Israil, uk na.

“Kaam manga aa ku ian, uk Tuhan,
Niya' soho' ku bangsa saddi missala ni kaam,
Aa missala manga bahasa saddi.
Minsan sigam iya malatun lapal ku ni kaam,
'Nsa' du aku iyasip uk bi.”

²² Manjari, iya kapandayan missala manga bahasa saddi tanda' ko' hi' pamanda' ni manga aa 'nsa' magkahagad ma si Isa. 'Nsa' tanda' ma manga aa magkahagad. Suga' iya kapandayan

magpaluwas lapal bayi min Tuhan, iya na hi' tanda' pamanda' kawasa Tuhan ni manga aa magkahagad, 'nsa' tanda' para ma manga aa iya 'nsa' magkahagad.

²³ Hangkan ko', bang kaam ganta' magtipun dajamaahan kamemon, bo' niya' pasōd paiyu sali' aa 'nsa' tau atawa aa 'nsa' magkahagad, bo' take kaam uk sigam magbissala lullun ma manga bahasa 'nsa' tasabut, tantu kaam bista uk sigam aa below. ²⁴ Malayingkan bang kaam kamemon iyu maluwas lapal bayi min Tuhan, bo' niya' pasōd ni pagtipunan bi aa 'nsa' tau, atawa 'nsa' magkahagad, makatau du sigam in iya taga dusa ma sabab lapal Tuhan iya paluwas bi. Pagtake na ma bissala bi, tasayu na du in manga dusa na ian tōp subay binsana'. ²⁵ Paluwas manga pikilan na bayi limbuan na bo' iya tabo pasujud sadja mangarap ni Tuhan. Magpasabannal iya, uk na, "Magkahagad na aku, iyu du Tuhan ma diyōman bi."

Pasal pagpatuntul ma pagsambahayang

²⁶ Manjari itu, manga dawuranakan ku, iya na itu hatulan na tōōd: bang kaam manga jamaa si Isa Almasi magtipun maghinang ni Tuhan, hap bang niya' iyu ngalang pamudji bi ni Tuhan, maka bang niya' magpandu' ma kasehean, bo' niya' isab maluwas lapal bayi pamatau iya uk Tuhan. Hap bang niya' missala ma bahasa saddi iya 'nsa' tahati uk kahekahan, bo' niya' isab magpahati bang ayi iya bissala ma bahasa saddi ian. Kamemon hinang bi sabu bi magtipun subay pamahōgōt pangandōl bi ma si

Isa Almasi. ²⁷ Bang niya' iyu baya' missala ma bahasa 'nsa' tasabut uk kahekahan, sarang-sarang bang duwangan atawa tallungan sadja missala magganti'-ganti'. Maka subay niya' magpahati iya bayi bissala uk sigam hi'. ²⁸ Bang sawupama 'nsa' niya' maiyu aa tau magpahati, daa na sigam missala ma manga bahasa saddi maiyu diyōm pagtipunan bi. Makajari bang aa missalahan di na maka ni Tuhan. ²⁹ Damikkiyan na bang niya' maiyu baya' maluwas lapal bayi min Tuhan, sarang-sarang isab bang duwangan atawa tallungan iya missala magganti'-ganti'. Jari manga aa kasehean subay ngandōngdōng bang bissala ian bannal bayi min Tuhan. ³⁰ Suga' bang niya' aa piniyaan lapal min Tuhan sabu na pake-ke ma kasehean, subay parōhōng aa iya missala ma waktu hi' bo' pasalle' na aa dakayo' iya kaniyaan lapal hi'. ³¹ Kaam kamemon makajari kaam magsalle'-salle' maluwas lapal bayi min Tuhan, bo' supaya kapanduan kamemon supaya pahōgōt ma atay sigam. ³² Bang aa kabuwanan kapandayan maluwas lapal bayi min Tuhan, subay iya iya magbaya' maluwas maka 'nsa'. ³³ 'Nsa' baya' Tuhan bang sasaw pagtipunan tabi. Iya kabayaan na in panambahayang bi subay untul maka sannang.

Iya addat pagtipunan uk manga jamaa si Isa Almasi ma kalahat-lahatan, ³⁴ manga danda subay patammun sabu sigam magtipun nambahayang. 'Nsa' sigam makajari palamud mag-sual maka manga lalla sabab uk sara' Yahudi, "'Nsa' manjari bang danda palangkaw min lalla."

³⁵ Bang niya' tiyau uk sigam subay halla sigam

iya tīyawan uk sigam pagtakka ni luma', sabab makaiya'-iya' bang danda palamud magtiyaw-tiyaw ma diyōm pagtipunan bi manga jamaa si Isa Almasi.

³⁶ Marayi' 'nsa' kaam me' ma bayi uk ku hi'. Angay baha'? Kaba' bi baha' min kaam sadja manga aa Kurintu iyu bayi paluwasan lapal Tuhan? Atawa kaam sadja baha' iya pikehan lapal Tuhan? ³⁷ Bang niya' aa maiyu halling in iya kabuwanan kapandayan maluwas lapal bayi min Tuhan, atawa niya' kapandayan saddi bayi tiyulun ma iya uk Nyawa Tuhan, subay tau na in sulat ku itu panohoan si Panghu' Isa du. ³⁸ Suga' bang aa iyu 'nsa' ngasip ma bayi ba'-ba' ku hi', subay daa asipun bi.

³⁹ Manjari, manga dawuranakan ku, subay tuyuin bi tōōd kapandayan magpaluwas lapal bayi min Tuhan. Suga' bang niya' baya' missala ma manga bahasa 'nsa' tasabut uk kahekahan, daa lāngun bi. ⁴⁰ Ayi-ayi kahinangan bi ma waktu kapagtipun bi subay hatul maka untul.

15

Pasal kallum si Almasi pabayik

¹ Na, manga dawuranakan ku, baya' aku maintōman kaam pabayik pasal lapal hap bayi pagnasihāt ku ma kaam. Bayi du tatayima' bi lapal hi' maka iya na hi' pasangdōlan iman bi. ² Sabab min lapal itu iya hangkan kaam liyappasan min hukuman dusa, bang peen kaam patōtōg ma pandu' bayi tapamandu' ku ma

kaam. Bang kaam ganta' 'nsa' nōtōg 'nsa' niya' kapusan bayi pagkahagad bi.

³ Bayi pisampay uk ku ni kaam lapal pamandu' bayi pamatau ma aku, pandu' labi halgaan min kamemon bayi panganasihat ku ni kaam. Hati na si Almasi bayi matay pamapuwas dusa tabi, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab. ⁴ Matay peen, bayi iya kiyubul, maka taabut peen katalum bahangi na ma diyōm kubul pikallum iya pabayik min kamatay na, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab. ⁵ 'Llum peen iya pabayik palahil iya ni si Petros. Puwas hi' palahil isab iya ni manga aa kasangpu' maka duwa bayi kawakilan na. ⁶ Puwas hi' palahil isab iya ni manga aa bayi me' ma iya, niya' sigam labi lima hatas magtipun. Kahekahan sigam masi 'llum sampay ni kabuttihian suga' niya' sigam kasehean hi' matay. ⁷ Puwas hi' palahil isab iya ni si Ya'kub, bo' palahil pabayik ni manga aa bayi kawakilan na kamemon.

⁸ Sampay aku itu palahilan na ma damuwihan. Bo' aku itu sali' sapantun onde'-onde' iyanakan ma 'nsa' lagi' bulan na. ⁹ Sabab aku itu deyo' min aa kawakilan kamemon. Arapun aku 'nsa' tiyōp iyōnan wakil si Isa, sabab aku iya bayi minsana' manga aa mean si Isa. ¹⁰ Suga' mehe lasa maka ase' Tuhan ma aku, iya hangkan salaitu na kahalan ku. Jari na niya' kamaksuran lasa na maka ase' na ma aku. Sabab ayi-ayi bayi pamahinang na aku bayi pigsangsaan uk ku tōōd labi lagi' min sigam kamemon bayi kawakilan uk si Isa. Suga' 'nsa' min kōsōg ku iya hangkan aku makahinang salaihi', suga' min tabang Tuhan ma

aku. ¹¹ Malayingkan sibu' du lapal iya pisaplag uk kami kamemon, minsan aku, minsan manga aa kawakilan kasehean iya magnasihāt. Maka iya na ian lapal iya asal kihagad uk bi.

Pasal kitabi pikallum pabing

¹² Na, pagka si Isa Almasi iya niyasihat uk kami, in iya bayi pikallum uk Tuhan pabing min kamatay na, angay kaam kasehean iyu halling in aa magpatayan 'nsa' pikallum pabayik? ¹³ Bang sawupama bannal iya uk bi, iya hati na si Almasi 'nsa' du bayi pikallum pabayik min kamatay na. ¹⁴ Maka bang sawupama bannal si Almasi 'nsa' bayi pikallum pabayik uk Tuhan, 'nsa' du niya' kapusan na bayi pagnasihāt kami ma kaam, maka pagkahagad bi 'nsa' niya' kagunahan na. ¹⁵⁻¹⁶ Maka 'nsa' sadja ba' na hi'. Bang sawupama bannal iya uk bi in manga aa magpatayan 'nsa' du pikallum pabayik uk Tuhan, hati na tabo si Isa Almasi 'nsa' bayi pikallum pabayik uk Tuhan. Jari bang ganta' salaihi' bayi, hati na kami itu magputing pasal Tuhan, pagka uk kami in iya bayi makapakallum si Isa Almasi pabayik bo' peen 'nsa' bayi bannal. ¹⁷ Maka bang si Almasi 'nsa' bayi pikallum pabing, hati na in pangandōl bi ma iya 'nsa' du niya' kapusan na, maka 'nsa' lagi' taampun dusa bi. Masi ngakkōt dusa bi ma kaam. ¹⁸ Hati na isab manga bean si Isa kamemon bayi magpatayan ian, hi' na palawak min Tuhan. ¹⁹ Maka kitabi itu, bang sawupama 'nsa' niya' kahapan hiyōwat uk tabi min si Almasi puwas min dunya itu hi', iya hati

na 'nsa' niya' iyagaran ma 'llaw ahirat, bo' kitabi subay pig-andu'-anduan labi min aa kamemon.

²⁰ Suga' iya bannal na, bayi na asal tapakallum si Almasi pabayik min kamatay na. Dahu iya pikallum, pamatan in aa magpatayan pasunu' pikallum du isab. ²¹ Min dusa bayi tahinang uk dakayo' iya na si 'Mbo' Adam, iya hangkan magkamatay bangsa manusiya' kamemon. Damikkiyan na isab, min hinang aa dakayo' du isab, si Isa Almasi, iya hangkan manusiya' pikallum pabayik. ²² Magkamatay manusiya' kamemon sabab dansehean du sigam maka si 'Mbo' Adam hi'. Suga' pikallum du kitabi kamemon ma sabab si Isa Almasi parakayoan tabi. ²³ Pikallum kitabi dakayo' ni dakayo' ma tiyuntul na. Dahu si Almasi, puwas hi' pasunu' na kitabi palsukuan na ma waktu kapaitu na pabayik. ²⁴ Puwas hi' taabut gantaan dunya, bo' taraōg uk si Almasi kamemon bayi palbantahan Tuhan, hati na, kamemon manga nakura', kamemon manga kawasa, kamemon manga gagaōsan. Manjari iyungsud uk si Almasi pamarinta na ni 'Mma' na Tuhan. ²⁵ Sabab maksud Tuhan asal in si Isa subay ngantan pamarinta sampay taabut waktu karaōg na manga palbantahan kamemon. ²⁶ Bo' bang taraōg na palbantahan kamemon, 'nsa' du niya' makamatay ma manusiya'. ²⁷ Sabab tasulat ma diyōm kitab, uk na, “Ayi-ayi kamemon tiyawu' na uk Tuhan ma deyo' pat-nayi' na.” Pasti' du, minsan siyambat “ayi-ayi kamemon”, 'nsa' Tuhan iya tabo pigbayaan uk si Almasi, sabab Tuhan iya asal magpanoan, hangkan tapag-

bayaan kamemon uk si Almasi. ²⁸ Bang talapay na kamemon pigbayaan uk si Almasi, manjari in iya, Anak Tuhan, pareyo' du isab ni 'Mma' na ni bayi mabōtang kamemon ma deyoan na. Jari Tuhan iya makapagtuhan du ma kamemon.

²⁹ Na, bang sawupama bannal iya uk kasehean, in aa magpatayan 'nsa' pikallum pabayik, salaingga na in manga aa bayi piyandi hinang ganti' manga pagkahi sigam bayi matay? Angay sigam me' ma addat salaihi', bang hati 'nsa' pikallum manga pagkahi sigam hi'? ³⁰ Maka kami itu, angay kami daran magmalilla' palabay min kapiligduhan, bang kami 'nsa' magkahagad in kami pikallum du ma 'llaw damuwi'? ³¹ Manga dawuranakan ku, pagka kitabi parakayo' na ni si Isa Almasi Panghu' tabi, kaam iya pagkōg-kōgan ku, hangkan kaam baan ku sabannal-bannal, in aku itu agōn matay sakahaba' 'llaw. ³² Angay subay siyandalan uk ku manga banta ku ma lahat Epesos itu, iya sali' dalil manga halimaw ngeket, bang pasal pahala' sadja ma dunya itu hi' iya hiyōwat uk ku? Bang aku bannal 'nsa' pikallum pabayik ma 'llaw damuwi hap le' aku maghap palasahan ma dunya itu, sali' uk bissala hi', "Magkakanan kita maka mag-inuman, sabab matay kita magtuwi ma sawung puwas sawung."

³³ Daa pasāun bi pamikil bi. Bang kita dansehean maka aa laat tabo du kita maghinang kalaatan. ³⁴ Pasayuhun bi! Parōhōng kaam magdusa! Niya' min kaam iyu masi lagi' awam pasal Tuhan. Subay pakaiyaun bi baran bi!

Pasal baran tabi bang pikallum pabayik

³⁵ Kalu niya' tiyaw, uk na, “Salaingga pa-makallum aa matay? Ayi baran na bang iya 'llum pabayik?” ³⁶ Sali' 'nsa' niya' pikilan bi bang kaam niyaw salaihi'. Pandōgahin bi in bigi. Bang tiyanōm uk bi ni diyōm tana', subay ngahansul dahu bo' iyampa paoplot ugbus na min diyōm tana'. ³⁷ Bang kaam ganta' nanōm bigi payi, atawa bigi saddi, 'nsa' katibuukan pangtiyanōm iya tiyanōm uk bi ni diyōm tana', subay bigi na sadja. ³⁸ Manjari bigi ian piniyaan kapanyapan uk Tuhan, ingga-ingga iya kabayaan na. Manga bigi kaginis-ginisan, magginisan du iya paluwasan na pakaniya-kaniya.

³⁹ Sampay ayi-ayi bangsa taga napas ma dunya itu, magginisan isab isi na kaniya-kaniya. Saddi isi manusiya', saddi isi hayōp, saddi isab isi kamanuk-manukan maka isi daying.

⁴⁰ Niya' manga baran kaginis-ginisan ma sulga', niya' isab manga baran kaginis-ginisan ma dunya itu. Saddi manis kabaranan ma sulga', saddi isab manis kabaranan ma dunya. ⁴¹ Hap sawa mata 'llaw, maka hap sawa bulan, maka hap isab sawa bituun, suga' magsaddi-saddi iya kahap sawa sigam. Minsan manga bituun, magsaddi-saddi du isab kahap dagbōs sigam.

⁴² Na, salaihi' iya dalil manusiya' magpatayan bang pikallum pabayik min kamatay. Iya baran kiyubul ma diyōm tana' ngahansul du, suga' bang baran ian pikallum na pabing 'nsa' tōōd magkamatay ni kasaumulan. ⁴³ Pagkubul ma baran ta, laat inda' maka 'nsa' niya' kōsōg na. Suga' bang pikallum na pabing, mehe manis

na maka kōsōg tōōd. ⁴⁴ Iya baran manusiya' kiyubul sali' baran dunya na kajarihan na, suga' bang papunduk na min kamatay in baran pabahu na, maka kajarihan na sulga' na. Bang niya' baran kajarihan na min dunya itu hi', niya' du isab baran kajarihan na ma sulga', ⁴⁵ sali' tasulat ma diyōm kitab, iya uk na, "Si 'Mbo' Adam, iya manusiya' tagna' pipanjari, bayi kabuwanan kallum uk Tuhan." Suga' niya' lagi' iyōnan si Adam damuwi, hati na si Isa. In iya poonan kallum pamakallum ma manusiya'. ⁴⁶ Subay dahu baran ta sali' kajarihan baran ma dunya, bo' iyampa kita kabuwanan baran kajarihan na ma sulga'. ⁴⁷ Si Adam tagna' ian bayi kiyōmpōl min tana', suga' si Adam damuwi itu asal min sulga'. ⁴⁸ Manga aa suku' ma dunya itu, sali' du sigam maka si 'Mbo' Adam iya bayi kiyōmpōl min tana'. Suga' aa suku' ma sulga' pisali' sigam ni aa dakayo' iya min sulga', hati na si Isa. ⁴⁹ Iya dagbōs baran ta ma buttihi' nupuhan baran si 'Mbo' Adam, iya bayi kiyōmpōl min tana', suga' bang kita ma hi' na ma sulga' nupuhan du kita baran si Isa, aa min sulga'.

⁵⁰ Baan ta kaam, manga dawuranakan ku, manga baran ta ma dunya itu 'nsa' du kaniyaan palsukuan ma pagparinta Tuhan. Baran ta magkahalu' itu 'nsa' kaniyaan kallum tattap ni kasaumulan.

⁵¹ Pake kaam. Niya' pamatau ku ma kaam bayi limbuan uk Tuhan waktu dahu, suga' piluwas na ma buttihi'. Kitabi mean si Isa Almasi 'nsa' du magkamatay kamemon, suga' pindahan du baran tabi kamemon ⁵² ma diyōm

dansaat, dangkallap mata du. Sakadjap sadja du bang pihalling na tiyup-tiyup pamatapus alam. Saruun-duun du pikallum du manga kasehean tabi bayi magkamatay hi', bo' 'nsa' na sigam magkamatay saumul-umul. Maka kitabi iya masi lagi' 'llum ma waktu ian, kapindahan du baran tabi kamemon. ⁵³ Sabab baran tabi magkahalu' itu subay pindahan ni baran tattap 'llum. Baran tabi magkamatay itu, pindahan ni baran 'nsa' magkamatay. ⁵⁴ Na, bang hi' na bayi kapindahan baran ta magkahalu' ni baran tattap 'llum, maka bang baran ta magkamatay itu pindahan ni baran 'nsa' tōōd magkamatay, manjari tatuman na iya bayi siyulat ma diyōm kitab, iya uk na, "Nsa' na niya' kamatay ma manusiya',

Sabab piansa'-niya' na uk Tuhan.

⁵⁵ 'Nsa' na kitabi magmula bang kita matay,

'Nsa' na kitabi tiyāw pinanaman bisa kamatay."

⁵⁶ Iya hangkan manusiya' tiyāw matay sabab niya' dusa sigam song binsana'. Maka iya hangkan dusa sigam subay binsana', sabab sara' Tuhan iya bayi talanggal uk sigam. ⁵⁷ Lipara mehe pagsukulan tabi ni Tuhan, iya muwanan kitabi daōgan. 'Nsa' na kitabi tiyāw matay sabab kapuwasan na dusa tabi uk si Isa Almasi Panghu' tabi.

⁵⁸ Hangkan na, manga dawuranakan ku kalasahan ku, patōtōgun bi pangandōl bi ma si Panghu' Isa Almasi, daa kaam pinda min pame' bi ma iya. Puspusin bi hinang bi harap ni iya, sabab katauhan bi du, ayi-ayi hinang bi ma sabab Panghu' tabi jatu sadja du.

16

Panulung ma manga aa suku' Tuhan

¹ Na, in pasal sin siyakap uk bi panulung manga pagkahi bi suku' Tuhan ma lahat Yahudiya: subay bean bi bayi panohoan ku ma manga pagtipunan jamaa si Isa ma hi' ma kalohahan ma lahat Galatiya. ² Kaam iyu dangan maka dangan, subay kaam mapakandi sin ma sakahaba' Ahad. Tōngōrin bi sin bayi tausaha bi ma diyōm da pitu' palabay ian. Bang heka, heka du isab pamuwan bi, bang kulang, na datti' du isab pamuwan bi. Pagdakayoun bi sin bayi pagkandi-kandi bi kamemon, supaya bang aku takka paiyu, niya' na asal sin bi sakap panulung. ³ Jari makapaiyu peen aku, soho' ku manga aa tapene' bi mo sin ian ni Awrusalam. Pabohan ku sigam sulat pamakila ma sigam manga aa Awrusalam hi'. ⁴ Bang niya' ma bistahan ku subay maksud ku pahi', magbe' du sigam maka aku.

Kagaraan si Paul

⁵ Maggara' aku paiyu ni kaam, suga' palabay aku min lahat Makidunya dahu sabab niya' gawi ku pahi'. ⁶ Taggōl-taggōl marayi' aku maiyu ma kaam, kalu pilabay lagi' timpu baliyu bo' iyampa aku palanjal minniyu, bo' kaam du iya nabangan aku ma palanjalan ku. ⁷ 'Nsa' du aku baya' pabōtang paiyu ni kaam bang dayi'-dayi' du. Kabayaan ku subay aku taggōl-taggōl maiyu ma kaam, bang kabayaan Tuhan isab.

⁸ Suga' ma itu lagi' aku ma Epesos sampay puwas hinang Pentekosta. ⁹ Sabab mehe hinang

pamahinang aku ma itu, hinang mehe kalagihan na, suga' heka manga aa nagga' ma hinang ku itu.

¹⁰ Bang si Timuti paiyu ni kaam, saginahun bi iya pahap-hap sabab hinang Tuhan iya hinang uk na, sali' du aku. ¹¹ Daa iya pareyoun bi. Bang iya palanjal na minniyu subay iya patuntul bi supaya hap kalangnganan na bo' iya makabing paitu ni aku, sabab agaran ku iya maka manga danakan tabi kasehean.

¹² Na, in pasal danakan tabi si Apollos, min heka na iya bayi lōgōs ku nehean manga danakan tabi kasehean itu nibaw ni kaam. Suga' 'nsa' kono' niya' galak na paiyu buttihi'. Bang niya' waktu na ma sosongun paiyu du iya.

Bissala katapusan

¹³ Pajaga kaam. Patōtōgun bi pangandōl bi tudju ni si Isa. Daa kaam giyawa. Paluwasun bi kōsōg bi. ¹⁴ Ma ayi-ayi hinang bi, subay panuyuan bi in lasa bi ni pagkahi bi.

¹⁵ Na, manga dawuranakan ku, makatau du kaam pasal si Estepanas magtayi'-anak iyu. Dahu sigam bayi magkahagad ma si Isa min kamemon ma lahat Akaya iyu, maka tōgōl sigam nabangan manga pagkahi sigam suku' Tuhan. Amu' ku junjung ni kaam, ¹⁶ beun bi ayi-ayi pamabōtang ma kaam uk manga aa sali' si Estepanas ian maka manga sehe' sigam maghinang pakōsōg ni Tuhan.

¹⁷ Kiyōgan aku pagka song takka paitu si Estepanas maka si Portunatus maka si Akaikus. Minsan kaam 'nsa' makapaitu kamemon, niya' na panandalan ku intōm sabab min manga aa

tallungan itu. ¹⁸ Taga kasannangan atay ku pasal min sigam, sali' kasannangan atay bi isab min sigam. Patut du subay pag-addatan bi manga aa sali' sigam.

¹⁹ Na, manga pagkahi bi jamaa si Isa magtipun ma kalahat-lahatan Asiya itu, mabo minsan laa bissala sigam. Iya du si Akila maka handa na si Pirisila, maka manga jamaa iya biyaksa magtipun ma luma' sigam, mabo minsan laa bissala sigam pagka kaam Almasihin du sali'-sali'. ²⁰ Kamemon isab manga dawuranakan tabi ma itu, mabo isab bissala sigam ma kaam.

Maka kaam isab maiyu, bang kaam magsabu subay kaam magsiyum tanda' paglasa bi.

²¹ Aku na pasalle' nulat maka sulatan tangan ku du, bo' kaam pabohan ku minsan laa bissala ku.

²² Bang niya' maiyu 'nsa' lasa ma si Panghu' Isa, subay iya pitakkahan mulka' Tuhan.

Suga' "maranata", hati na, "O Panghu' bang meen kau paitu na ni dunya."

²³ Mura-murahan, bang peen kaam piniyaan tatabangan min si Isa Almasi, Panghu' tabi.

²⁴ Kalasahan ta kaam kamemon, ma sabab si Isa Almasi iya pagdakayoan tabi.

Wassalam

Kitab Injil

Sama, Pangutaran: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sama, Pangutaran)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

2151cb29-f3ad-5b77-a81f-9337cdca0c86